

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

AGRÁRCENZUS, 2020.

ÚTMUTATÓ

az összeírás végrehajtásához

Az összeíró feladatai

BUDAPEST
2020

Tartalomjegyzék

I. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK.....	3
II. AZONOSÍTÓ ADATOK.....	8
III. ADATSZOLGÁLTATÓ BESOROLÁSA.....	9
IV. A GAZDASÁG TULAJDONVISZONYAI.....	10
A. FÖLDHASZNÁLAT.....	11
B. ÁLLATÁLLOMÁNY.....	19
C. ÁLLATTARTÁS ÉPÜLETEI.....	22
D. TÁPANYAG-FELHASZNÁLÁS ÉS TRÁGYÁZÁS A GAZDASÁGBAN.....	24
E. GAZDASÁGGAL ÖSSZEFÜGGŐ EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK.....	26
F. MEZŐGAZDASÁGI MUNKAERŐ.....	29
H. AGRÁRDIGITALIZÁCIÓ.....	38
I. FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉS.....	41

I. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

1. Az összeírás eszmei időpontja és célja

A Központi Statisztikai Hivatal (továbbiakban KSH) a Statisztikai törvény felhatalmazása alapján kiadott Országos Statisztikai Adatfelvételi Programról szóló Kormányrendelet alapján teljes körű mezőgazdasági összeírást hajt végre **Agrárcenzus, 2020.** elnevezéssel. Az összeírás eszmei időpontja: 2020. június 1. A Kormányrendelet szerinti nyilvántartási szám: **OSAP 2374.**

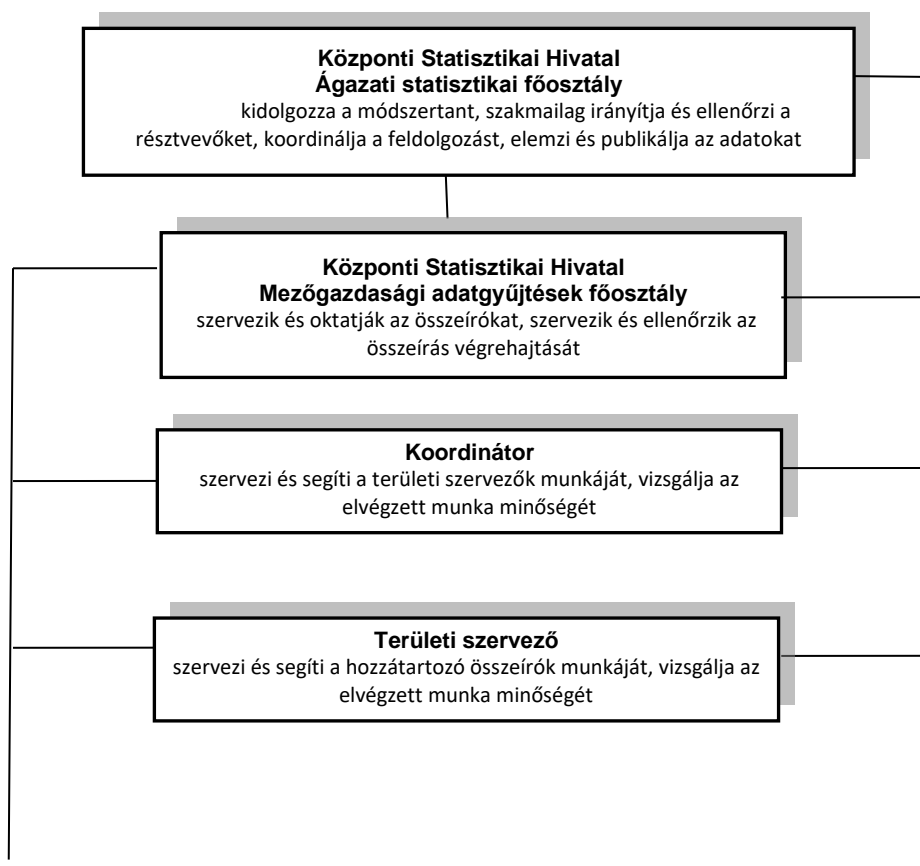
Az összeírás érinti az összes Magyarországon mezőgazdasági tevékenységet végző gazdaságot. Az adatszolgáltatásra kijelöltek azok, akik mezőgazdasági tevékenységet végezhetnek, vagyis szerepelnek a KSH mezőgazdasági regiszterében, a Magyar Államkincstár, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara vagy egyéb szervezet adatbázisában.

Az összeírás célja, hogy megfelelő minőségű adatok álljanak rendelkezésre a gazdálkodók, illetve a hazai és az európai uniós döntéshozók részére. A jó döntések előkészítéséhez pontos, megbízható, hiteles, naprakész és nagyon részletes területi szintű adatok szükségesek, amelyeket csak egy teljes körű adatgyűjtés tud biztosítani.

Az Európai Unió a tagállamoknak a 2020. évi felvételt az Európai Parlament és a Tanács 2018/1091/EU rendelete alapján kötelezően írja elő. Emellett a kérdések összeállításánál figyelembe vettük a 1165/2008/EK, az 543/2009/EK és a 138/2004/EK rendeleteket is.

A kijelölt adatszolgáltatóknak a válaszadás kötelező.

2. Az összeírás szervezeti felépítése

Összeíró

a megadott címlista alapján felkeresi az adatszolgáltatókat,
elektronikusan kitölti a kérdőívet

3. Az összeírás végrehajtásának ideje, eszköze és köre

Az adatfelvétel két szakaszra bomlik:

- június 5 – 30.: elektronikus önkitöltés időszaka
- **szeptember 19 – november 22.: összeírási időszak**

2020. szeptember 19. és november 22. között az összeírónak a számára kijelölt **körzet(ek)ben fel kell keresnie az ott található összes kijelölt címet**, kivéve azokat, amelyek a június 5. és 30. közötti időszakban elektronikusan teljesítették adatszolgáltatási kötelezettségüket.

Az internetes kitöltésre vonatkozó információk a címjegyzéken jelennek meg.

Az összeírás kizárólag a KSH által rendelkezésre bocsátott tableteken történik. Technikai vagy egyéb jellegű probléma esetén papír kérdőív kitöltésére is sor kerülhet, ebben az esetben az adatokat az összeírás ideje alatt elektronikusan is rögzíteni kell. A technikai problémát a területi szervezőnek azonnal jelenten kell.

A megíúsulások rögzítése is az elektronikus eszközön történik.

FONTOS!

A kérdőívet a teljes gazdaságra vonatkozóan kell kitölteni, függetlenül attól, hogy a gazdaság munkájában hány családtag vesz részt. Ha több néven részesülnek támogatásban, illetve többen őstermelők, de közösen gazdálkodnak, akkor a teljes területről és állatállományról összevontan kell adatot szolgáltatni.

Nem szabad a mezőgazdasági tevékenységet végző **gazdasági szervezetek** [részvénytársaság, korlátolt felelősségű társaság, szövetkezet, betéti társaság stb.] adatait összevonni az egyéni gazdaság adataival.

4. Az oktatáson való részvétel

A felvétel megkezdése előtt **az összeírásban részt vevők** a KSH által meghatározott helyen és időben **oktatásban részesülnek**, amelyre a korábban kézhez kapott nyomtatványok (kérdőív, útmutató, segédletek) alapos áttanulmányozásával és az e-learning tanfolyam elvégzésével készüljenek fel.

Az oktatáson való részvétel kötelező. Itt kerül ismertetésre az összeírás végrehajtásának szervezeti felépítése, az összeírás célja, menete, valamint a kérdőívek kitöltésével kapcsolatos összes tudnivaló. Az oktatás részét képezi az adatfelvétel során esetlegesen felmerülő kérdések és problémák megbeszélése, valamint az összeírási kellékek átadása, amelyek a következők:

- 1 db tablet SIM kártyával és tokkal (szükség esetén power bankkel)
- 1 db kinyomtatott lajstrom az adatszolgáltatói címekkel, nevekkal
- 1 db toll
- 1 db összeírói igazolvány nyakpánttal
- 1 db mappa
- 1 db táska
- értesítőcédula
- 1 db A2-es méretű plakát
- 2 db A4-es méretű plakát
- megbízási szerződés és mellékletei.

- tablet átadás-átvételi nyomtatvány

Bármely dokumentum hiányát jelezni kell a területi szervezőnek.

FONTOS!

Az oktatás alkalmával **az összeíró alakítson ki kapcsolatot területi szervezőjével, osszák meg egymással elérhetőségeiket**, a további gördülékeny feladatellátás érdekében, illetve probléma esetén kérje segítségét.

5. Az összeírás végrehajtása

A KSH az összeíróval az adatfelvétel időtartamára megbízási szerződést köt és névre szóló, sorszámozott igazolvánnyal látja el. Az összeíró a KSH-tól kapott **igazolványt** az adatszolgáltatók **kérése nélkül köteles felmutatni, a személyazonosságot igazoló okmányok valamelyikével együtt.**

Az összeírás megkezdése előtt az összeíró **készítsen útvonaltervet** az adatszolgáltatók célszerű felkeresésének sorrendjéről, lehetőség szerint végezzen előzetes címbejárást a címek felderítésére, illetve gondolja át, **sorakoztassa fel** azokat az **érveket**, amelyeket **az adatszolgáltatók** felvilágosítása, **meggyőzése érdekében** használni fog.

Szükséges, hogy a településen vegye fel a kapcsolatot az illetékes személlyel (pl. jegyzővel), aki tud neki segíteni a plakát kihelyezésében, annak érdekében, hogy a településen lakók tájékoztatást kapjanak az összeírásról.

A kérdőív kitöltését megelőzően az adatszolgáltatókkal célszerű ismertetni az adatgyűjtés célját: az összeírás a magyar mezőgazdaság, ezen belül a magyar gazdálkodók érdekeit szolgálja. Az összeírásból származó információk szükségesek a megalapozott gazdasági döntésekhez.

Hangsúlyozottan fel kell hívni a figyelmet arra, hogy **az összeírt egyedi adatok kizárólag statisztikai célt szolgálnak.** Az adatok csak összesített formában kerülnek közlésre. Az összeíró köteles gondoskodni arról, hogy az elektronikus eszköz, illetve az esetlegesen papíron kitöltött kérdőívek illetéktelenek kezébe ne kerüljenek.

Az összeírás alkalmával a kérdéseket olyan felnőtt személynek (gazdálkodó, gazdálkodó hozzátartozója, intéző) **kell feltenni**, aki azokra megbízható válaszokat tud adni. Abban az esetben, ha az összeíró olyan személyt talál otthon, aki a feltett kérdésekre nem tud hitelt érdemlően válaszolni, beszéljen meg egy új, alkalmas időpontot a kérdőív kitöltésére. Ugyancsak ez vonatkozik arra az esetre is, ha idegen személy jelenléte vagy egyéb más ok miatt nem lehet a kérdőívet zavartalanul kitölteni.

Ha az adatszolgáltatót nem találja otthon, értesítőcédulával tájékoztassa a következő felkeresés időpontjáról. A többszöri – **legalább háromszori** – **sikertelen címfelkeresést jelezze a területi szervezőnek, még a cím tableten történő lezárása előtt. Ugyanígy** kell eljárni az adatszolgáltatást megtagadó személyek esetében is.

Az összeírás befejezése után az eszközöket, igazolványt, papíralapú lajstromot a KSH-nak vissza kell adni. A tabletet feltöltve, sértetlenül kikapcsolt állapotban kérjük visszaadni. Az anyagokat, eszközöket a KSH munkatársával egyeztetett időpontban és helyen kell átadni.

Az összeírás végrehajtásával kapcsolatban utasítást csak a KSH munkatársai, illetve a KSH által megbízott területi szervezők adhatnak. Az összeíró munkavégzését csak az összeírás szervezeti egységében részt vevők ellenőrizhetik.

6. A kérdőív kitöltését megelőző teendők

6.1. Címek kezelése

Az összeíró feladata, hogy a címjegyzéken található címeket felkeresse, és a címjegyzéken szereplő gazdálkodót kikérdezze. Új címet nem lehet felvenni

A címjegyzéken M betűvel jelöltük azokat a címeket, amelyeknél az alapkérdőívhez modul blokk is tartozik.

A címek mellett azon nevek kerültek feltüntetésre, amelyekre korábbi összeírásokból vagy adminisztratív forrásokból információkkal rendelkezünk.

A címeknél a HG jelölés háztáji gazdaságot jelent. Ezeken a címeken csak küszöbkitérdezés történik, teljes kérdőív kitöltésére semmilyen esetben nem kerül sor.

Amennyiben az adott címen nem az előírt személyt találja, úgy meg kell kérdezni, hogy közösen gazdálkodnak-e ezzel a személlyel. Ehhez segítségként megjelennek az adott gazdaságra vonatkozó további információk (Magyar Államkincstár ügyfél-azonosító, őstermelői igazolvány, agrárkamari tagság).

Ha az adott címen az előnyomott gazdálkodóval rokoni, családi kapcsolatban lévő gazdálkodó található, akinek a gazdaság, vagy annak egy része átadásra került, úgy a névváltozás jelölése mellett kell a kérdőívet kitölteni.

Ha azonban a megkérdezett személy semmilyen kapcsolatban nem áll az előírt gazdasággal, úgy meghiusulást kell rögzíteni.

A címlista „Megjegyzés” rovatába kérünk beírni minden olyan fontos információt, amely az adott címmel, előírt névvel kapcsolatban releváns (pl. a címen előírt személy elhunyt, a gazdaságot fia vette át, vagy a címen előírt személyt az ott lakók nem ismerik, vagy az előírt cím helyén üres telek található, stb.).

A címek felkeresése során az alábbi esetek fordulhatnak elő:

Eset	Teendő
Előnyomott név és cím megegyezik.	Kérdőív kitöltése.
Előnyomott névben elírás történt vagy időközben megváltozott (pl.: családi állapot változás miatt) vagy az előírt személy meghalt vagy elköltözött.	Először meg kell győződni arról, hogy a címen talált személy kapcsolatban áll-e az előírt személlyel, tehát pl. az előírt személy gazdaságát viszi tovább. Ha igen, akkor a név javítása után kezdődhet meg a kérdőív kitöltése. Ha nem, úgy „Meghalt” meghiusulási kódra kell rögzíteni és kérdőív kitöltésére nem kerül sor.
Előnyomott cím nem pontos (pl. változott az utca neve, a házakat átszámolták, az előnyomott címen helyrajzi szám szerepel, de időközben már lett utca, házszám információ van, stb.).	A cím javítása, pontosítása után kezdődhet meg a kérdőív kitöltése.
A kijelölt cím nem létezik.	Nem létező címként kell jelezni, kérdőív kitöltésére nem kerül sor.

6.2. Összeírás megíúsulása, amikor kérdőív kitöltésére nem kerül sor.

Eset	Teendő
A kijelölt adatszolgáltató meghalt, címen üres ház található.	„Meghalt” megíúsulási kódra rögzítjük.
A kijelölt adatszolgáltató meghalt, a címen családtag lakik, aki nem gazdálkodik.	A nevet javítani kell a kérdőíven, majd az adatokat rögzíteni kell.
A kijelölt adatszolgáltató ismeretlen helyre költözött, a címen üres ház található, vagy az ott lakók nem kapcsolódnak a korábbi gazdasághoz, személyhez (pl. eladták az ingatlant).	„A gazdaság ismeretlen címre költözött” megíúsulási kódra rögzítjük.
A kijelölt adatszolgáltató ismert helyre költözött, a címen üres ház található, vagy az ott lakók nem kapcsolódnak a korábbi gazdasághoz, személyhez (pl. eladták az ingatlant).	„A gazdaság ismert címre költözött” megíúsulási kódra rögzítjük. Az új, ismert címet rögzíteni kell.
A kijelölt adatszolgáltató ismert helyre költözött, a cím szerepel az összeíró címlistáján (a két gazdaság megegyezik)	Az eredeti címen a „Másik címen már összeírták a gazdaság adatait” megíúsulást kell rögzíteni. Az ismert címen kérdőívet kell kitölteni.
A kijelölt adatszolgáltató az adott címen sosem lakott, de a valós címe a címjegyzéken megtalálható.	Az eredeti címen a „Másik címen már összeírták a gazdaság adatait” megíúsulást kell rögzíteni. Amennyiben a valós cím szerepel az összeíró címlistáján, a kérdőívet ott kell kitölteni.
A címlistán szereplő címen az adott személy nem található, ott sosem lakott.	Rögzíteni kell a „Nem adatszolgáltató” megíúsulást.
A kijelölt adatszolgáltató az adott címen sosem lakott, de a valós címét tudjuk (pl. az utca tévesen van rögzítve Kossuth u. 11 helyett Dózsa utca 11), de az a címjegyzéken nem szerepel.	A gazdaság ismert címre költözött megíúsulási kódra rögzítjük. Az új címet rögzítjük.

6.3. Speciális esetek

Eset	Teendő
Az adott név és cím alatt a felmérő több gazdaságot talál, akik az adatszolgáltató nyilatkozata alapján nem gazdálkodnak együtt.	A külön gazdálkodókról az adminisztratív kapcsolatok felvételével együtt új kérdőívet kell kitölteni.
Az adott név és cím alatt a felmérő több gazdaságot talál, akik közül, a fő néven szereplő nem gazdálkodik, a többiek igen.	A nevet javítani kell a kérdőíven, majd az adatokat rögzíteni kell.
Az adott címen két adatszolgáltató szerepel külön-külön. Nyilatkozatuk alapján együtt gazdálkodnak.	Ha együtt gazdálkodnak, akkor együtt kell őket összeírni egy kérdőíven. A másik azonosítóhoz rögzíteni kell a „Másik címen már összeírták a gazdaság adatait” megíúsulást.
Adott címen egy gazdaság került kijelölésre, de ott további gazdaság is van, amiről nincs információnk, és ők együtt vagy külön-külön gazdálkodnak.	Ha együtt gazdálkodnak, akkor együtt kell őket összeírni egy kérdőíven. Egyébként nem kell felvenni új gazdaságot és új kérdőívet.
A kijelölt adatszolgáltató az adott címen is megtalálható (pl. tartózkodási hely), de a körzetben egy másik címen is fel van tüntetve (pl. állandó lakcím)	Azon a címen, ahol gazdálkodik, ott rögzíteni kell a kérdőívet, a másik címen rögzíteni kell a „Másik címen már összeírták a gazdaság adatait.” megíúsulást.
A kijelölt adatszolgáltató a címre van bejelentve, de életvitelszerűen nem ott él (pl. Budapestre	Azon a címen, ahol gazdálkodik, ott kell rögzíteni a kérdőívet.

II. AZONOSÍTÓ ADATOK

1. Név és cím:

A gazdaság olyan műszakilag-gazdaságilag önálló egység, amely egységes irányítás alatt áll, és mezőgazdasági terméket állít elő vagy mezőgazdasági szolgáltatást végez.

Minden címhez kapcsolódóan előzetesen feltüntetésre került a gazdaság neve és regiszterkódja, kivéve a háztáji gazdaságoknál. Az előnyomott név és cím módosítható. Abban az esetben, ha a levelezési cím eltér az előnyomott címtől, akkor az érvényes levelezési címet fel kell venni.

A kérdőív végén meg kell adni a gazdaság földrajzi elhelyezkedését, ahol a mezőgazdasági tevékenység jellemzően történik. A kérdőíven levelezési címet lehet megadni.

2. Adminisztratív forrásból származó információk ellenőrzése, kiegészítése:

Az adatszolgáltatói terhek csökkentésének érdekében, az adatgyűjtés során a KSH megvizsgálja, hogy a különböző nyilvántartások milyen módon használhatók fel statisztikai célra, és ennek eléréséhez milyen módon kapcsolhatók össze egymással, illetve a KSH által felvett egyéb statisztikai adatokkal.

Ennek érdekében az összeíráskor ellenőrizni kell az előírt adminisztratív azonosítókat (kódokat, neveket, címeket), hogy az összeírt gazdasághoz tartoznak-e.

FONTOS!

Minden esetben **az együtt, közösen gazdálkodók azonosítóit kell összegyűjteni!**

Azt, hogy két egység együtt gazdálkodik, általában **a munkaerő és a termelőeszközök** (gépek, épületek, földterület stb.) **közös használata** jelzi.

Továbbá együtt gazdálkodnak, ha **egy közös irányítója van több egységnek.**

Az együtt gazdálkodó személyeket a kérdőíven az adminisztratív kapcsolatoknál kell rögzíteni, amennyiben szerepelnek:

- a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal nyilvántartásában őstermelőként;
- a Magyar Államkincstár vagy;
- a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara nyilvántartásai valamelyikében.

Amennyiben rendelkezésünkre áll adat az adminisztratív azonosítókkal kapcsolatban, akkor előtöltve vannak a kapcsolódó gazdálkodó vagy gazdaság neve illetve a hozzátartozó azonosító. Itt lehetőség van az elfogadásra. A megfelelő válasz kiválasztható:

- a gazdasághoz tartozik vagy;
- egy másik ismert gazdasághoz tartozik vagy;
- másik, nem ismert gazdasághoz tartozik.

Amennyiben egy másik ismert gazdasághoz tartozik, akkor a nevet meg kell adni, hogy melyikhez. Ez külön megtehető a Magyar Államkincstárnál nyilvántartott azonosítók, az őstermelő igazolványok és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) azonosítók esetén is.

Ha azonban olyan azonosítóval vesz fel támogatást a Magyar Államkincstártól illetve olyan más östermelői igazolvánnyal vagy NAK azonosítóval rendelkezik, amely az adminisztratív azonosítók között nincsen felsorolva, akkor kérjük, sorolja fel ezeket név és azonosító alapján.

Bármilyen megjegyzés az adatokkal kapcsolatban felvihető. Ha más gazdaságot talál az adott címen az összeíró, akkor arról a gazdaságról nem szabad kérdőívet kitölteni, hanem a rögzíthető megíúsulások kiválasztásával le kell kezelni az előnyomott címet.

III. ADATSZOLGÁLTATÓ BESOROLÁSA

Az adatfelvétel a gazdaságküszöbre vonatkozó kérdésekkel kezdődik. Amennyiben az adatszolgáltatóról a kérdések feltétele során kiderül, hogy eléri a gazdaságküszöböt, úgy a program azonnal a teljes kérdőívkitöltésre ugrik akkor is, ha a gazdaságküszöbre vonatkozó összes információ még nem került kikérdezésre.

Gazdaságküszöb alatti háztartás esetében az összes földterületet és/vagy állatállományt rögzíteni kell.

2020. június 1-jén gazdaságnak minősül, vagyis eléri vagy meghaladja a gazdaságküszöböt, ami az alábbiakban határozható meg:

- **a használatában lévő**
 - termőterület (szántó és szántóként használt kert, konyhakert, gyümölcsös, szőlő, gyep (rét+legelő), erdő, halastó, nádas összesen) legalább 1 ha (10 000 m²), vagy;
 - burgonya területe legalább 0,25 ha (2 500 m²) vagy;
 - zöldségfélék és szamóca területe 0,25 ha (2 500 m²) vagy;
 - vetőmag és palánták, faiskolák, illóolajnövények, gyógyhatású és fűszernövények, virágok és dísnövények területe 0,2 ha (2 000 m²) vagy;
 - gyümölcsfák, bogyós növények, citrusfák, egyéb állandó kultúrák területe a faiskolák, szőlőültetvények és olajfák kivételével szabadföldön 0,25 ha (2 500 m²) vagy;
 - szőlőültetvények területe 0,1 ha (1 000 m²) vagy;
 - járható üvegház, illetve fóliasátor/ház területe összesen legalább 100 m², vagy;
 - gombatermesztésre használt alapterület legalább 100 m², vagy;
- **tartott legalább**
 - 1 db szarvasmarhát vagy;
 - 10 db juhot vagy;
 - 10 db kecskét vagy;
 - 30 db 20 kg alatti sertést;
 - 2 db 20 kg-os vagy afeletti sertést vagy;
 - 50 db tyúkot vagy;
 - 30 db pulykát vagy;
 - 100 db kacsát vagy;
 - 50 db libát vagy;
 - 3 db struccot vagy;
 - 50 db nyulat.
- **2019. június 1. - 2020. június 1. között mezőgazdasági szolgáltatást végzett**

IV. A GAZDASÁG TULAJDONVISZONYAI

Attól függően, hogy a tulajdonos milyen tulajdonviszonyban van, a gazdaságokat a következő csoportok egyikébe sorolják:

- Rész(es) tulajdonos: ahol a gazdálkodó a gazdaságot házastárssal vagy családtagjával együttműködve közös tulajdonként kezelik;
- Kettő vagy több természetes személy (csoportos gazdaság) a tulajdonos, akik nem a gazdálkodó családtagjai, de partneri viszonyban állnak.

A. FÖLDHASZNÁLAT

A0. A használt földterület művelési ágak szerint

A gazdaság HASZNÁLATÁBAN lévő földterülettel kell elszámolni, tulajdontól függetlenül.

Ide tartoznak:

- a saját tulajdonú, a bérelt és az egyéb jogcímen használt területek;
- a dolgozóknak fizetségként, saját művelésre juttatott földek, ha azt a gazdaság termelőeszközeivel művelik meg;
- kizárólag a gazdaság által használt közösségi tulajdonú területek (egyéb jogcímen használt).

Nem tartoznak ide:

- a gazdaság **bérbe adott** vagy **mások által használt** területei;
- a dolgozóknak fizetségként, saját művelésre juttatott földek, ha a munkavállaló saját termelőeszközeit használja annak megművelésére.

A művelési ágak területének meghatározásánál a tényleges használatot kell figyelembe venni, NEM a földhivatali bejegyzésben szereplőt.

Például, ha a feltört gyepen szántóföldi művelést folytatnak, akkor a területet szántóként; ha a szántóterületen erdőt, szőlőt, gyümölcsöst telepítettek, akkor erdőként, szőlőként, gyümölcsösként kell számba venni.

A rendelkezésünkre álló korábbi információk alapján jelöltük az előző gazdasági évben használt területet művelési ágak szerint.

Művelési ágak

T e r m ő g a z d a s á g i t e r ü l e t	Mező- gazdasági terület	Szántó és szántóként használt kert	Élelmezési, takarmányozási, ipari és szaporítási célra vetett szántóföldi növények (árutermelés, értékesítés)
		Üvegház, fóliaház, fóliasátor	Fix vagy mozgatható, üveg, műanyag vagy fólia borítású termesztő berendezés, amelybe a munkát végző be tud jutni és dolgozni képes, illetve értékesítés történik az itt termelt terményekből
		Konyhakert	Zöldséggel, burgonyával, virággal esetleg szőlővel és gyümölcsfával vegyesen is hasznosított, saját fogyasztásra szánt termények, 1500 m ² -nél kisebb terület
		Gyümölcsös	Összefüggő, összesen legalább 400 m ² kiterjedésű gyümölcsfák, illetve legalább 200 m ² kiterjedésű gyümölcsbokrok területe
		Szőlő	Összefüggő, legalább 200 m ² -es területet elérő szőlőtőke sor vagy sorok
		Gyep	Legalább 5 éve állatok legeltetésére vagy kaszálásra használt füves terület illetve nem használt, de támogatásra jogosult gyepterület
	Erdő		Erdészeti fa és cserjefajokkal borított terület
	Nádas		Nádtermeléssel hasznosított, többnyire vízzel borított

		terület
	Halastó	Halgazdasági célt szolgáló, lecsapolható terület
Gomba		Gombatermesztéssel hasznosított összes alapterület
Felhagyott művelésű területek		Már nem művelt, vetésforgóban nem szereplő mezőgazdasági területek
Egyéb területek		A gazdaság irányítására, állattartásra, tárolásra használt épületek, utak, udvarok, művelés alól kivett területek

A **területi adatokat** (a konyhakertek, üvegházak és egyéb területek kivételével) hektárban kell megadni, 4 tizedes pontossággal úgy, hogy az egészrész tartalmazza a hektár, a törtrész pedig a m² adatot! A **konyhakerteket, üvegházakat és egyéb területeket** kérjük négyzetméterben kifejezni.

Például 13 452 m² őszi búza területe 1,3452 ha vagy 0,054 ha konyhakert 540 m².

A1. A gazdaság tevékenységéhez közvetlenül kapcsolódó egyéb területek

A gazdaság irányítására (iroda- és/vagy lakóépületek), állattartásra, tárolásra használt épületek, utak, udvarok, művelés alól kivett területek összessége.

Például gabonaraktárak, javítóműhelyek, összekötő utak, pihenő- és díszkertek, utak és a hozzájuk tartozó árkok, tavak, víztározók, kőfejtők, melyek a gazdaság működéséhez szükségesek.

Pontos nyilvántartás hiánya esetén kérjük egy becsült érték megadását.

Kötelező kitölteni! A területet négyzetméterben kell megadni.

A2. Felhagyott művelésű mezőgazdasági területek

Korábban hasznosított, de gazdasági, szociális vagy más okból meg nem művelt és a vetésforgóban nem szereplő mezőgazdasági területek, amelyek a gazdaság eszközeivel, szükséges ráfordítással újra termelésbe vonhatók.

Például kiöregedett gyümölcsös, már nem termő szőlő, elvadult szántó, nem használt gyepterület, elvizesedett területek.

Nem tartozik ide:

- **az egy évre pihentetett ugar területe** (szántó és szántóként használt kert – A5.);
- nem hasznosított, támogatásra jogosult gyepterület (gyep – A18.);
- park és díszgyepek (egyéb területek – A1.).

A földhasználat jogcímei

Minden művelési ág esetében a használt földterületet részletezni kell a **földhasználat jogcíme** szerint:

- saját tulajdonú terület,
- bérelt terület,
- egyéb jogcímen használt terület.

Használt terület = Saját tulajdonú terület + Bérelt terület + Egyéb jogcímen használt terület

Bérelt terület: A gazdaság tényleges használatában lévő olyan földterület, amelyre előzetes megállapodás szerint (készpénzben, természetben vagy egyéb szolgáltatás útján) fizetett bérleti díj

ellenében, írásbeli, vagy szóbeli bérleti szerződést kötöttek. A bérelt földterület vonatkozhat a teljes gazdaságra, illetve különálló földtagokra. A jelképes bérleti díjért (pl. 1 Ft/ha/év, 1000 Ft/ha/év) bérelt területeket az egyéb jogcímen használt területek között kell elszámolni.

Egyéb jogcímen használt terület: Ide tartoznak a részes művelésű; a jelképes bérleti díjért vagy díjmentesen megművelt úgynevezett szívességi használatú és bizonyos hivatal, tisztség betöltése címén kapott földterületek; illetve közbirtokból kizárólag a gazdaság által használt terület.

Saját tulajdonú, illetve egyéb jogcímen használt terület elhelyezkedése: Az a megye, ahol a gazdaság saját tulajdonú, illetve egyéb jogcímen használt területének legnagyobb része található.

Bérelt terület elhelyezkedése: A bérelt terület nagyságát megyénként is részletezni kell a terület elhelyezkedése szerint. A megyénként megadott bérelt területek mellett fel kell tüntetni az 1 hektárra vetített éves átlagos földbérleti díjat.

Földbérleti díj: a bérelt terület 1 hektárjára jutó, pénzben megállapított, vagy "forintosított" díj. Több éves szerződés esetén a 2020. évre vonatkozó pénzüsszeg.

Szántó és szántóként használt kert

Szántó: rendszeresen, általában vetésforgó rendszerben művelt terület függetlenül az elvégzett talajmunkától. Az átmenetileg pihentetett (ugaroltatott) szántót (A5.), az energianövények, faiskolák, karácsonyfa-ültetvények területét (A8.) is itt kell elszámolni.

Vetésforgó: Az egyévi növényeket egy előre meghatározott terv vagy sorrend, a vetésforgó szabálya szerint vetik a szántóterületen az egymást követő gazdasági években.

Szántóként használt kert: az a gazdaság többi részétől elkülönített terület, ahol a megtermelt növényeket nem a gazdasághoz tartozó személyek fogyasztják el. Ide tartoznak a kertben termelt gabonafélék és takarmánynövények függetlenül attól, hogy saját fogyasztásra tartott állattal etetik fel.

Nem tartoznak ide:

- a gazdasághoz tartozó személyek fogyasztását szolgáló termények területe (konyhakert – A11.);
- a csak esetlegesen értékesített felesleg területe (konyhakert – A11.).

Szántó és szántóként használt kert =

- **szabadföldi növények, zöldségek, szamóca (A3.) +**
- **egyéb zöldterületek szántón (A4.) +**
- **be nem vetett szántó (A5.) +**
- **ültetvény jellegű egyéb növények (A8.)**

A területeket többszöri hasznosítás esetén is csak **egyszer**, „**alapterületként**” szabad elszámolni.

A **másodvetésű növényeket nem kell** külön számba venni, minden területet csak a fővetésűnek tekintett növényhez kell rendelni. Ez a nagyobb termelési érték, illetve a hosszabb vegetációs időszak alapján határozható meg.

A3. Szabadföldi növények, zöldségek, szamóca

Itt kell elszámolni a 2020-ban betakarításra kerülő fővetésű:

- gabonafélék és takarmánynövények teljes területét (a konyhakertben termesztettet is);
- eladási céllal vetett szántóföldi növények (ipari növények, zöldségfélék, száraz hüvelyesek, virágok, dísnövények) területét;

- szabadföldi, nem járható védőborítás (síkfólia, nem járható üvegharang vagy fóliaalagút, hollandi ágy) alatt eladási céllal termesztett növények, zöldségek, szamóca területét.

A saját fogyasztásra termelt zöldségféléket – beleértve a járható takarás alatt történő termesztést is – a konyhakertnél (A11.) kell szerepeltetni.

A szántóföldi növényeket felhasználási céljuk szerint kell besorolni például:

- Borsó élelmezési célra és Borsó takarmányozásra;
- Napraforgó olajtermelésre és Napraforgó egyéb célra.

A takarmányként betakarítani tervezett gabonaféléket takarmánynövényként kell elszámolni. Például a kukorica esetében megkülönböztetjük:

- a kukoricát (vetőmag nélkül): felhasználástól függetlenül, szemes terményként betakarítani tervezett;
- a silókukoricát: zöldkukorica, teljes cső, növényrészek vagy teljes növény betakarítása illetve a megújuló energia előállításához betakarított teljes csövek (szemek, csutka, csuhé);
- a vetőmag termelésre szánt kukoricát: hibrid kukorica, magtermesztési céllal;
- a csemegekukoricát (pattogatni való is): emberi fogyasztásra.

Egyazon terület többféle hasznosítása esetén a vetésterületet arányosan meg kell osztani a növények között például:

- Lucernaszéna;
- Lucernamag termesztése.

A növények könnyebb besorolása érdekében zárójelben feltüntettük a területalapú támogatás igénylése során használható hasznosítási kódokat, például:

- KAL01 – őszi búza
- KAL22, KAL23 – csemegekukorica.

A4. Egyéb zöldterületek szántón

Időszaki gyepek: legalább 1 éven keresztül, de **legfeljebb 5 évig** terjedő időszakra elfoglalt szántóterület, amelyet a gazdasági év teljes időszakában a vetésforgó részeként legeltetésre, szénának vagy silózásra szánt fűfélékkel vetettek be.

Az időszaki gyepek területét kizárólag a szántó művelési ágnál kell elszámolni, a **gyepek művelési ágban csak a legalább 5 éve** legelőként vagy kaszálóként használt területeket szabad csak feltüntetni!

Méhlegelő: több évre telepített növényi keverékből álló terület, amely a méhek nektár, virágpor, illetve propolisz gyűjtésére szolgál.

Zöldtrágyának vetett növények: a talaj termőképességének megőrzése illetve fokozása érdekében vetett kultúrnövények, amelyek teljes zöld tömegét bedolgozzák a talajba. Területüket **csak fővetésű zöldítés** esetén kell itt elszámolni!

Zöldugor: legfeljebb 3 évig tartó állandó vagy időszakos zöld növényi borítottság, amelyet legalább három fajból álló magkeveréssel alakítottak ki.

A5. Be nem vetett szántóterület

Mezőgazdasági célra használt, de a 2020-as gazdasági év során szántóföldi növény vagy zöldségfajokkal valamilyen ok miatt be nem vetett szántóföldi terület, amely a vetésforgó része vagy kevesebb, mint 5 éve Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapotban tartott terület.

Ide tartoznak a zöldítés során ökológiai jelentőségű területként kijelölt parlagok is.

Pihentetett terület (fekete ugar): adott gazdasági évben növénytermesztésre nem hasznosított, **be nem vetett terület**, amelyet gyomirtás és talajjavítás céljából **pihentetnek**, de talajművelést illetve

időszakos legeltetést végezhetnek rajta. Spontán kikelt természetes zöld növényi borítottság fedheti a talajt.

A8. Ültetvény jellegű egyéb szántóföldi növények

Nem vetésforgóban termesztett, szabadföldi szántóterületen több évig termést hozó, eladásra szánt növények:

- energiatermelésre használt növények (az erdészeti módszerekkel betakarított energiaerdők területét az erdő művelési ágnál (A23.) kell elszámolni);
- faiskolák: szabadföldön, későbbi átültetési céllal termesztett fiatal fás növények (dísz- és gyümölcsfaiskolák, szőlőoltvány-iskolák, kertekbe, parkokba, utak szélére szánt sövénynövények, rózsák, díszcserjék);
- karácsonyfa-ültetvények: szántóterületen kereskedelmi célból ültetett és nevelt fenyőfélék területe (a nem gondozott vagy felhagyott művelésű ilyen ültetvény erdőterületnek (A23.) minősül);
- kereskedelmi célú erdészeti faiskolák (a gazdaság saját igényeit kielégítő, erdőterületen telepített házi faiskolát az erdő művelési ágnál (A23.) kell elszámolni);
- időszakosan nem használt, de 5 éven belül újraterülpíteni tervezett faiskolák, karácsonyfa- és egyéb ültetvények;
- egyéb: máshová nem sorolt szántóföldi ültetvénynövények, például fonásra, szövésre szánt általában éves betakarítású növények (kosárfűz) vagy a szántó területén szarvasgomba-termesztés céljából telepített ültetvények. Ezeket az öntözőberendezések használata és a talajművelési munkák különböztetik meg az erdős területektől. (pl. szarvasgomba termesztéssel hasznosított tölgy).

A9. Üvegház, fóliaház, fóliasátor

Amennyiben 2020. június 1-jén valamely termesztő berendezésében időszakosan nem folyik palántanevelés vagy hajtatus, számoljon el területével, majd a növények felvitelénél vegye fel a **Június 1-jén be nem vetett járható üvegház, fólia** sort a táblában.

A területet négyzetméterben kell megadni.

Üvegház: jellemzően blokkosított (több hajó összekapcsolása), nagylégterű, modern, üveg borítású termesztő berendezés.

Blokkfólia: modern, nagylégterű, műanyag borítású, általában egész évben kihasznált rendszer.

Mobil blokkfólia: csak oldható kötések tartalmazó, blokkos kialakítású, mind a négy oldalán teljes egészében felnyitható termesztő berendezés.

Fóliasátor: általában egyhajós, alagútszerű létesítmény, amiben kiegyenesedve lehet dolgozni. Szélessége alapján megkülönböztetünk 7,5 méternél keskenyebb és szélesebb változatot.

Itt kell elszámolni:

- az eladásra szánt növények területe (a saját fogyasztásra történő termelés a konyhakerthez (A11.) tartozik);
- a vegetációs időszak teljes egésze vagy többsége alatt fedett helyen fejlődő növények területe (a virágokat rövid időszakra fedett termesztés esetén is itt kell elszámolni);
- a mozgatható növényházak esetében a 2020. év során ténylegesen fedett összes területet.

Adott területet **többszöri hasznosítás esetén is csak egyszer** kell kimutatni. Amennyiben több szinten lehetséges a termesztés, csak az **alapterületet** kell figyelembe venni.

Nem tartozik ide:

- az alacsony takarás alatt (síkfólia, fóliaalagút, hollandi ágy) termesztett növények területe (szántó és szántóként használt kert – A3.);
- a konyhakerti üvegház, amelyben csak saját fogyasztásra termelnek (konyhakert – A11.1.);
- a **gombatermesztésre** használt terület (A22.).

A11. Konyhakert:

- a gazdaság többi részétől elkülönített terület;
- a **gazdasághoz tartozó személyek fogyasztják** terményeit;
- értékesítésre csak az esetlegesen képződő kis mennyiségű fölösleg kerülhet;
- állhat:
 - szántóterületből (pl. burgonya, bab, saláta);
 - 400 m² alatti törzsos, 200 m² alatti bogyósgyümölcsökből és 200 m² alatti szőlőterületekből;
 - kis területű, saját fogyasztást szolgáló üvegház, fóliaház, fóliasátor alatt termelt növények területéből (síkfólia, fóliaalagút, hollandi ágy nélkül).

Nem tartozik ide:

- ha nem kizárólag a gazdasághoz tartozó, költségeiket közösen viselő személyek fogyasztják a terményeket vagy értékesítésre is termelnek, illetve takarmányozási céllal használják fel (szántó és szántóként használt kert – A3.);
- felhasználástól függetlenül a szemes betakarítású **gabonával** vagy **takarmánynövényekkel** bevetett terület (szántó és szántóként használt kert – A3.);
- pihenőterek például park és díszgyep (egyéb területek – A1.).

Az egyes növények esetében a 100 m² alatti parcellákat a konyhakert területénél összevonva kell feltüntetni, de annak összterülete nem érheti el az 1500 m²-t. Az ennél nagyobb területeket az A3. Szabadföldi növények, zöldségek (és szamóca) táblánál részletezve kell elszámolni.

A12-15. Gyümölcsös és szőlőterületek

Itt kell elszámolni:

- az összefüggő, sorban vagy sorokban telepített területek, ha elérik legalább a
 - 400 m²-t a gyümölcsfák (törzsos fajok),
 - 200 m²-t a gyümölcsbokrok (bogyós fajok),
 - 200 m²-t a szőlőterületek esetén;
- a konyhakerten belüli, összefüggő sorban vagy sorokban telepített gyümölcsöst és szőlőt, a fenti mérethatár felett;
- a vegyesen telepített gyümölcsösök esetében a gyümölcsfajonkénti területeket (gyümölcsfajonként a sor- és tőtávolság szorzatát kell szorozni a fák számával);
- a **termő (termőkorú) és a még nem termő** (friss telepítésű) területeket;
- az időszakosan nem használt, de 5 éven belül újraterülpíteni tervezett ültetvényt;
- az időjárás vagy kártevők miatt termést nem hozó területeket (összes és termőterület is);
- a fahozamuk miatt ültetett gyümölcsfákat, amennyiben kivágás előtt rendszeres róluk a termés betakarítás (értékesítési célú).

A műveléssel felhagyott, gondozatlan, kiöregedett – **már nem termő** – szőlő- és gyümölcsös területeket **nem szabad** a táblákban feltüntetni (Felhagyott művelésű területek – A2.).

A18. Gyep

Legelő +
Rét +
Nem hasznosított, támogatásban részesült gyepek
=
Használt gyepterület összesen
=
Külterjes gyeep +
Belterjes gyeep +
Nem hasznosított, de támogatásban részesült gyepek

Legalább 5 vagy annál több éve ugyanazon területen elhelyezkedő, kaszálással (rét) vagy legeltetéssel (legelő) hasznosított terület illetve nem hasznosított, de **jó környezeti és ökológiai állapotban tartás címén támogatásra jogosult** gyepek (kizárólag tisztítókaszálást végeznek az agrártámogatások minimumkövetelményeinek teljesítése céljából).

Belterjes (intenzív) gyeep: olyan kaszálással/legeltetéssel hasznosított terület, amely jó vagy közepes minőségű talajon található, és agrotechnikai művelettel (pl. öntözéssel, trágyázással) fokozzák a termőképességét a magas hozamok elérése érdekében.

Külterjes (extenzív) gyeep: olyan állandó rét vagy legelő, amelyen termésfokozókat (vetőmag, műtrágya, öntözés) nem, vagy alig alkalmaznak, általában nem kaszálják, időszakos illetve eseti legeltetést végeznek. *Például köves területek, hangafüves puszták, mocsaras területek.*

A21. Öntözhető mezőgazdasági terület

2020 során a gazdaság területén rendelkezésre álló öntözőberendezésekkel és vízmennyiséggel öntözhető terület nagysága **üvegház, fóliaház, fóliasátor és konyhakerti terület nélkül.**

A22. Gomba

A termesztés módjától függetlenül (pince, fólia stb.) hasznosított összes **alapterület** (zsákok által elfoglalt terület, gombaágyak területe), amelyről **2020 során** legalább egyszer gombát takarítanak be. Többszintes termesztés esetén a szintek területének összege, de többszöri hasznosítás esetén is csak egyszer szabad figyelembe venni adott területet.

Nem tartozik ide:

- telepített gazdanövényhez kötődő gombatermesztés fás területen, például szarvasgomba (ültetvény jellegű egyéb szántóföldi növény – A8.);
- gombatermesztésre használt erdők (erdő – A23.).

A23. Erdő

Erdészeti fa- és cserjefajokkal borított terület, különösen:

- **erdei faiskolák** az erdőn belül, a gazdaság saját felhasználására;

- szélfogó erdősávok, védősávok, élő sövények stb. területe;
- fás szárú erdészeti fajokkal energiatermelés céljára telepített erdő;
- szarvasgomba-termesztésre használt természetes módon létrejött erdős területek hasznosítása (az erre a célra telepített erdei fajokát ültetvény jellegű egyéb szántóföldi növényként kell elszámolni – A8.);
- erdei létesítmények területe (erdei utak, faanyagtárolók).

Nem tartozik ide:

- a közös erdő használata (erdőgazdálkodónak szükséges jelenteni a területet), illetve osztatlan közös tulajdonú erdők esetében használati megosztások szerint a nem önálló használatú terület;
- a szántó művelési ágba sorolható fás szárú energiaültetvények (A8.);
- a kereskedelmi célú és az erdőn kívül található erdészeti faiskolák (szántó és szántóként használt kert – A8.);
- termésükért nevelt gyümölcsfák (dió, gesztenye), fűzesek (A12.).

A **rövid rotációs idejű erdő** általában 20 évnél rövidebb ideig foglalja el a területet (első vetéstől/telepítéstől a teljes letermelésig, a gyérítést nem beleértve), azt követően kivágják, és a faanyagot energiatermelésre (pl. fűz, nyárfa) és/vagy papíripari (nyárfa) célra használják. Nem tartozik ide a szántóterületen lévő, 5 éven belül kitermelt energiacélú fatermelés (A8.).

A26. Nádas

Betakarítástól függetlenül a nádtermeléssel hasznosított, többnyire vízzel borított terület.

A28. Halastó

Halgazdasági célt szolgáló, lecsapolható terület. A horgásztavak területe nem tartozik ide.

B. ÁLLATÁLLOMÁNY

Az állatállományt a gazdasághoz kapcsolódóan kell összeírni, függetlenül attól, hogy esetleg az állatállomány tartására szolgáló építmények nem a gazdaság címén találhatók. Külön figyelmet kell fordítani arra, hogy az állatállomány ne legyen két helyen összeírva (gazdasághoz kapcsolódóan és az istállózás helyén is).

A B1, B2, B3, B7, B8, B9, B10, táblákban az állatállomány nagyságát kor, ivar, súly és hasznosítás szerinti bontásban kell feltüntetni.

Tartási hely: B1.1, B2.1, B3.1, B4.1, B5.1, B6.1, B7.1, B8.1, B9.1, B10.1, B11.1, táblákban azt a megyét kell kiválasztani, ahol a jelentett fajt tartják a gazdaságok. Ha több megyében működik a gazdaság, akkor azt a megyét, ahol a nagyobb létszámú állatállományát tartja. Legeltetett juhok esetében, azt a megyét, ahol legelteti a juhait.

A tartási helyet csak akkor kell kitölteni, ha jelentett állományt!

Anyaállat: kortól függetlenül, minden olyan nőivarú állat (tehén, anyakoca, anyajuh, anyakecske, kanca és anyanyúl), amely már legalább egyszer ellett.

B1. Szarvasmarha

Vágásra: minden olyan egy évesnél fiatalabb (borjú) vagy idősebb szarvasmarha, amelyet arra szánnak, hogy vágóborjú vagy vágómarhaként értékesítsenek, valamint a saját fogyasztásra levágásra tartott szarvasmarha is.

Egyéb tartás: minden olyan egy évesnél fiatalabb vagy idősebb szarvasmarha, amelyet nem vágásra (vágó állatként) értékesítenek, hanem továbbtartásra.

Vágóüsző: az 1-2 éves vagy idősebb nőivarú szarvasmarha, amelyet hústermelés céljából tartanak.

Egyéb üsző: 2 éves és idősebb nőivarú szarvasmarha, amelyet a tehénállomány pótlására szánnak.

Tehén minden olyan szarvasmarha, amely már egyszer ellett, beleértve az esetleges 2 évesnél fiatalabb teheneket is.

Tejhasznú tehén: kizárólag vagy elsősorban emberi fogyasztás és/vagy feldolgozás céljából tejet termelő tehén.

Húshasznú az a tehén, amelyet fajtajellegénél fogva elsősorban hústermelésre (vágásra) tartanak, függetlenül attól, hogy tenyésztésen tartásuk meghatározott időtartama alatt tejet is adnak, vagy kiselejtezett tehenként igázzák. A kiselejtezett tej- és kettőshasznú tehenek is ide tartoznak, függetlenül attól, hogy az utolsó laktáció és a vágás között hizlalták-e vagy sem.

Kettőshasznosításúak: azok a tehenek (pl. Magyartarka), amelyek hús- és tejtermelésre egyaránt alkalmasak.

Az ivartalanított egyedeket a hímivarú sorokon kell elszámolni.

B.1.2. Tejtermelés 2019. január 1. és 2019. december 31. között

Az összes megtermelt tehéntejet kérjük megadni, kivéve a borjú által közvetlenül kiszopott tejet és a kifejt, majd állati takarmányozásra (például borjak itatására vagy egyéb módon) felhasznált tejet (kolosztrum).

B2. Sertés

Előhasi koca: az a koca, ami most először vemhes.

Üres koca: legalább már egyszer ellett tenyészkoca, amely az összeírás időpontjában nem vemhes, ideértve a szoptatós kocát is.

Szűz kocasüldő: minden olyan kocasüldő, amelyet továbbtenyésztésre választottak ki.

Tenyéshízó: hímivarú tenyészállat.

B3. Juh

Azon juhtartók esetében, akik juhállományukat nem az adatfelvétel helyén istállózzák (vándorló juhászok), az állományt a tulajdonosnál kell számba venni.

Tejhasznú anyajuh: kizárólag vagy elsődlegesen emberi fogyasztásra és/vagy feldolgozásra alkalmas tejet termelő fajták nőivarú egyedei. A kiselejtezett tejhasznú juhok is ide tartoznak.

Egyéb anyajuh: nem tejhasznú anyajuh.

Tenyéshízó: hímivarú tenyészállat.

Egyéb juh: ami nem tartozik a többi csoportba nemre való tekintet nélkül pl.: bárány, toklyó, ürü és a már kiselejtezett tenéshízó.

B4. B5. B6. B7. Tyúk, lúd, kacsa, pulyka

A **baromfiállomány** besorolását nem ivar szerint kell elvégezni, azaz nem minden nőivarú állat tojó és nem minden hímivarú állat kakas, gúnár vagy gácsér.

Tenyészbaromfi: tenyésztő (keltetőtojás) termelésére szánt tyúk, lúd, kacsa és pulyka fajba tartozó, nő- és hímivarú baromfi;

Amennyiben 2020. június 1-jén nem tartanak baromfifélt a termelési ciklus időszakos megszakítása (pl. a létesítmények egészségügyi tisztítása, betegség kitörése vagy hasonló okok) következtében, de a közeljövőben folytatni kívánják, a tenyésztést akkor a baromfihoz tartozó tartási hely kapacitás sorokat kérjük kitölteni!

Tartási hely kapacitás (férőhely, db): az a mennyiség (istállózott állomány), amely egy adott időpontban összesen elfér az ólban, több telephely esetén a telephelyek együttes létszáma.

B4. TYÚKFÉLE

Az összes tyúkféle számát kell beírni kortól nemtől függetlenül (napos és növendék csirke, tojótyúk, kakas)

100 db-nál kevesebb tyúkféle esetén:

Csak a tojótyúkok és a vágócsirke (brojler) számával kell elszámolni.

100 db-nál több tyúkféle esetén:

Tenyésztyúk és étkezési tojást termelő tojótyúk és brojler (vágócsirke) bontásban kell feltüntetni az állományt.

Termelő tenyészállat: azok a nőivarú egyedek, amelyeket már átminősítettek tenyésztyúknak, vagyis már, **tenyésztőtojást** (keltetőtojást) termelnek.

Étkezési tojástermelő tojótyúk növendék: 18 hetes korig, még nem átminősített tyúkféle.

Étkezési tojástermelő tojótyúk árutermelő: legalább 18 hetes kortól, átminősített, **étkezési tojást termelő** tyúkféle.

B5. B6. B7. Lúd, Kacsa, Pulyka

Árutermelő (hízóállomány): hústermelés céljára nevelt lúd, kacsa és pulyka.

Hízott liba, kacsa: tömésel hizalt májhasznú lúd, kacsa (un. **májalapanyag**).

Pecsenyeliba, kacsa: fiatal, első tollában lévő, sütésre alkalmas liba, kacsa.

B8. Kecske

Előhasi: először vemhes állat.

Egyéb anyakecske: nem tejhasznú kecske.

Tejhasznú anyakecske: kizárólag, vagy elsődlegesen emberi fogyasztásra és/vagy feldolgozásra alkalmas tejet termelő fajták nőivarú egyede. A kiselejtezett tejhasznú kecske is ide tartozik.

Egyéb kecske: ami nem tartozik a többi csoportba nemre való tekintet nélkül (pl.: gida, ürü, gödölye).

Tenyészbak: hímivarú tenyészállat.

B9. Bivaly

Nőivarú tenyészbivaly: minden olyan nőivarú állat, amely már egyszer ellett.

Egyéb bivaly: ami nem tartozik a másik csoportba, nemre való tekintet nélkül.

B10. Ló

A háta- és versenylovakat, illetve a gazdasághoz tartozó személyek szabadidős tevékenységét szolgáló (pl.: lovaglás, kocsikázás stb.) lovakat is figyelembe kell venni, a pónikat kivéve.

Kanca: kortól függetlenül a már tenyésztésbe vett, illetőleg igazásra fogott nőivarú ló.

Tenyészmén: hímivarú tenyészállat.

Igásló: mezőgazdasági munkák végzésére, teher húzására használt ló.

B11. Egyéb állatfajok

Méhcsalád: a vándorló méhészetek méhcsaládjait a tulajdonosnál kell számba venni.

Vágógalamb: csak a húsgalambokat kell bejegyezni, a postagalambokat nem.

B12. Élőállat-vágás

A táblában a főbb állatfajok **2020. január 1. és június 30.** között történt vágásairól kell elszámolni havonkénti bontásban, darabban és élősúlyban (itt számoljuk el a **közvetlen vágásra vásárolt állatokat is**). Június hónapra vonatkozóan becslést kérünk megadni. Az élősúlyra vonatkozó információkat, amennyiben szükséges, egy tizedessel is be lehet írni.

C. ÁLLATTARTÁS ÉPÜLETEI

Modul

A C1. táblában csak a referencia-időszak során, **2019. június 1. és 2020. június 1.** között használatban lévő épületekkel kell elszámolni.

Takarmányozási napok száma: maximum 366 nap lehet. Amennyiben a referencia időszak ideje alatt egy vagy több turnus váltás is volt akkor, az állomány elszállítása és az új állomány elhelyezésig eltelt (időt) napokat nem kell bele számolni!

Férőhelyek száma: az állattartó épületben általában maximálisan tartható állatok száma (kapacitása). A meghatározásnál figyelembe kell venni az állatok számára minimálisan elegendő férőhelyet, amely az adott egyed fajának, fajtájának, korának, ivarának, élettani állapotának megfelel, és az állat hozzáfér a pihenő-, etető-, itató-, trágyázóterhez, láthatja társait.

Amennyiben a férőhelyek csak ideiglenesen üresek (pl. egészségügyi kiürítés, állat pótlása folyamatban van), akkor azt a férőhelyet is szintén figyelembe kell venni.

Tartási módok

C2. Szarvasmarha

Kötött tartás: az állatok mozgásukban korlátozottak az istállózás során, folyamatosan az állásokban tartózkodnak.

Szilárd trágyakezelés esetében az istálló tömör padozata az állat hátsó fele irányába lejt, ahonnan a trágyás almot mechanikus módon távolítják el.

Hígrágyakezelés esetén a padozatban rácsozott csatorna van vagy az egész felület rácspadozat, így az ürülék és a vizelet a padló alatti gödörbe jut, ahol hígrágyát képez.

Kötetlen tartás/pihenő boxos tartás: az állatok szabadon mozognak az istálló teljes területén vagy az azon belül kiképzett terekben.

A szilárd trágyakezelés jellemzően a mélyalmos – általában vastag réteg szalmán – tartás. A trágyázásra használható almot tipikusan hosszabb időszakonként (többhavonta) távolíthatják el az istállóból, de azon a területen, ahol az állatok takarmányozása és/vagy itatása történik a tisztítás gyakoribb is lehet.

Hígrágyakezelés esetében a trágya és a vizelet a padló alatt található gödörbe kerül a rácsozott padozaton keresztül, ahol hígrágyát képez, vagy ahonnan tároló tartályokban, derítőben gyűjtik össze.

Egyéb módon tartott: az összes, a fentiektől eltérő épület típusok. Pl. Igloo, borjú nevelőházak. Az „iglu” félgömb alakú, üvegszálas erősítésű műanyagból készült, amely optimális légmozgást biztosít az állatok számára télen és nyáron egyaránt.

C3. Sertés

Rácspadlós: vájatokkal ellátott fém-, beton- vagy műanyag padló, ami lehetővé teszi, hogy az állati ürülék és a vizelet az alatta lévő csatornába vagy aknába essen, ahol hígrágyát képez. Lehet teljes felületén és részlegesen rácsozott.

Szilárd padlós: általában kemény, át nem eresztő anyagból (pl. beton) készült padló.

Mélyalmos: az épület padozatán lévő ürülékkel és vizelettel kevert nagy mennyiségű alom (szalma, forgács, fűrészpor stb.), melyet általában hosszabb időszakonként (több hónap) távolítanak el.

Egyéb módon tartott: az összes fel nem sorolt sertéstartó létesítmény. Az olyan hagyományos almon tartás is ide tartozik, ahol az almot (mélyalmot) rendszeresen rövidebb időközönként távolítják el.

Szabadtartású állomány: csak a mindig szabadtartásban tartott állatszámot kell beírni.

C4. Tojótyúk

Tojótyúkok esetében valamennyi tojásrakásra érett, tojástermelés céljából tartott tojót figyelembe kell venni.

Mélyalmos: egyszerű, zárt épület, ami hőszigetelt és szellőzéssel vagy természetes szellőzéssel ellátott. Legalább a padló egyharmadát alommal kell takarni (pl. vágott szalma, faforgács), kétharmadát pedig ráccsal fedett, ürülék összegyűjtésére alkalmas aknaként. A tojóketrecek, a takarmányozó- és itatóhelyek a rácsozott területen túl vannak elhelyezve, hogy az almot szárazon tartsák.

Tojóházban (alom nélkül)/ ketreces: olyan szellőztetett, világítással ellátott vagy anélküli zárt tartóépület, ahol a tojók egyesével vagy többedmagukkal találhatók a szintekben és sorokban elrendezett ketrecekben. A tojó-fészek úgy van kialakítva, hogy a fészekből a tojás kigurulva ne törjön össze és könnyen összegyűjthető legyen.

Trágyaszalagos ketreces: az ürüléket a ketrec alatt lévő szállítószalaggal távolítják el az épületen kívüre. Más mechanikus eljárással – pl. tolólappal – történő ürülékeltávolítás szintén ide tartozik.

Mélyaknás ketreces: az ürülék a ketrecek alatt lévő aknába vagy csatornába hullik közvetlenül vagy kaparórendszer segítségével, és ott az itatókból kifolyó vízzel együtt gyűlik. A hígtrágyát csak ritkábban távolítják el.

Trágyateres ketreces: az ürülék a ketrecek aljából szűkítésekén át egy elkülönített részbe (az épület alsó szintje) potyog, ahol szellőztetéssel szárítva szilárdtrágyát képez. A trágyát bármely alkalmas időben, rendszeresen el lehet távolítani a tojók zavarása nélkül.

Egyéb módon tartott: az összes, fenti leírásokba nem tartozó, tojótyúk tartásra szolgáló épület, pl. rácspadlós szabadterű rendszer, ahol a tojók szabadon mozoghatnak az egész vagy egy nagyobb bekerített területen.

Szabadtartású állomány: azon baromfik tartását kell ide sorolni, amelyeknek kijárása biztosított egy kültéri területre. Ide tartoznak azok a tojóházak is, amelyekben az állatok hozzáférnek a kültéri területekhez.

D. TÁPANYAG-FELHASZNÁLÁS ÉS TRÁGYÁZÁS A GAZDASÁGBAN

Modul

D1-2. Mezőgazdasági terület trágyázása

A gazdálkodónak a használatában lévő **mezőgazdasági területére az elmúlt 12 hónap alatt, 2019. június 1. és 2020. június 1. között kijutatott** szerves és műtrágya területi és mennyiségi adatait kell megadni.

Szilárd trágya: a hagyományos almos állattartás során keletkezett, az állatok ürülékéből és az alomanyagból álló trágya.

Hígtrágya: az almozás nélküli állattartás közben keletkezett, folyékony halmazállapotú szervestrágya, mely bélsárból, vizeletből és a trágya eltávolítására felhasznált vízből áll.

Mezőgazdasági üzemben felhasznált **ipari hulladék:** gyümölcs, zöldség, gabonafélék, étolaj, kakaó, kávé, tea és dohány előkészítéséből és feldolgozásából, konzervgyártásból, élesztő és élesztőkivonat készítéséből, melasz-feldolgozásból és fermentálásból származó hulladék.

Trágyázott mezőgazdasági terület: a területeket alapterületként kell elszámolni, azaz ha egy növényt az elmúlt 12 hónap során többször trágyáztak (mű- és/vagy szervestrágyázás) a területét akkor is csak egyszer szabad elszámolni. A másodvetésű növények trágyázásával nem kell elszámolni!

Az 1 hektárra jutó szilárd trágya mennyisége nem haladhatja meg a 100 tonna/ha-t (1000 mázsa/ha-t).

D3. Nem állati eredetű trágyázó szerek:

- szerves trágyák (nem állati eredetű és nem zöld trágya pl.: cefremosadék, biogázból származó szerves hulladék);
- ipari hulladék: gyümölcs, zöldség, gabonafélék, étolaj, kakaó, kávé, tea és dohány előkészítéséből és feldolgozásából, konzervgyártásból, élesztő és élesztőkivonat készítéséből, melasz-feldolgozásból és fermentálásból származó hulladék;
- mezőgazdasági üzemben felhasznált szennyvíziszap: mezőgazdasági területen hasznosítható szennyvíz a települési szennyvíz tisztítása során keletkező és az ehhez hasonló összetételű szennyvizeket kezelő egyéb szennyvíztisztító művekben, a szennyvíz szennyező anyagainak eltávolítása, illetve lebontása után keletkező, határértéket meg nem haladó szennyezőanyag tartalmú víz;
- mezőgazdasági üzemben felhasznált szennyvíziszapból származó komposzt: a szennyvíziszap komposzt olyan kezelt szennyvíziszap, amelyhez a megfelelő minőség elérése érdekében biohulladékot és ásványi eredetű adalékokat kevertek, és komposztáló telepen állították elő;
- egyéb (pl. fahamu, mulcs, faforgács).

D4. Trágyázási technikák

HÍGTRÁGYA KIJUTTATÁSA

Ütközőlapos/ütközőkanalas: a tartálykocsik szóró fejével, ütközőlapos-ütközőtányéros terítőelemeivel történik a kijuttatás.

Csúszócsöves tömlő: szórókeretes ejtőcsövekkel ellátott, csőfüggönyös kijuttatás.

Csúszócsöves csoroszlya: a hígtrágya talajfelszínre juttatása a hígtrágyaszállító tartálykocsik függesztő szerkezeteire kapcsolható különböző sekélyinjektálók segítségével, melynek hatására a növény kevésbé szennyeződik.

Injektálás sekély/nyitott részbe: a trágya sekély, kb. 5 cm mély részbe történő bejuttatása, amit általában a kijuttatás után nem zárnak le.

Injektálás mély/zárt részbe: a trágya mélyebb, kb. 15 cm mély részbe történő bejuttatása, amit a kijuttatás után le is zárnak.

A trágya mennyiségének nettó kivitele a gazdaságból: a gazdaságba szállított és a gazdaságból elszállított szilárd/hígtrágya mennyiségének különbsége, függetlenül attól, hogy értékesítik, megvásárolják vagy ingyenesen elcserélik. Ide tartozik az energiatermelés céljára való felhasználása (pl. biogáz üzem), amely egy későbbi szakaszban újrafelhasználásra kerül a mezőgazdaságban.

Az elszámolás során a nettó kivitel eredménye negatív értéket is adhat, ami elfogadható.

$$\text{Trágya nettó kivitel} = \text{a gazdaságba beszállított} - \text{az elszállított/ értékesített mennyiség}$$
$$\text{szilárd/ hígtrágya mennyiség} - \text{szilárd/ hígtrágya mennyiség}$$

A mennyiségi adatokat:

- szerves trágyánál: tonnában;
- hígtrágya esetén: m³ -ben kell megadni.

D5. Trágyatárolás

A tábla elszámolásánál csak a referenciaév során használt trágyatárolókat kell elszámolni.

Állattartó épületben - napi szórással: az állattartó létesítményből rendszeresen eltávolított, az ürítést követő 24 órán belül a szántóföldön vagy legelőn alkalmazott trágya.

Halmokban tárolt trágya:

- szabadban álló trágya halmok pl. az adott mezőgazdasági területre kihordva, de nem kijuttatva, nem beforgatva, általában több hónapig tárolt trágya;
- nem fedett zárt területeken álló halmokban, pl. betontálca, síkbeton karámterületen.

Komposztban tárolt trágya: zárt térben található komposzthalmokban tárolt, szellőztetett és/vagy kevert trágya mennyisége.

Rácspadozat alatti aknában tárolt: az általában zárt állattartó létesítmény rácspadlója alatt kevés víz hozzáadásával vagy víz hozzáadása nélkül általában kevesebb, mint 1 évig tárolt trágya.

Mélyalmos rendszerben tárolt: a 6 vagy 12 hónapig tárolt termelési ciklusban felhalmozódott trágya.

Fedetlen hígtrágyatároló: a nem fedett tartályokban vagy tavakban általában kevesebb, mint 1 évig tárolt trágya.

Áteresztő fedéllel fedett hígtrágyatároló: az áteresztő fedéllel (pl. agyag, szalma vagy természetes kéreg) lefedett tartályokban vagy tavakban általában kevesebb, mint 1 évig tárolt trágya.

Nem áteresztő fedéllel fedett hígtrágyatároló: a nem áteresztő fedéllel (pl. nagy sűrűségű polietilén) lefedett tartályokban vagy tavakban általában kevesebb, mint 1 évig tárolt trágya.

Egyéb fel nem sorolt tároló: a máshova nem sorolt létesítményekben tárolt trágya (függetlenül attól, hogy szilárd vagy hígtrágya).

E. GAZDASÁGGAL ÖSSZEFÜGGŐ EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK

Modul

E1. Nem mezőgazdasági tevékenységek

Nem mezőgazdasági tevékenységek: minden olyan rendszeresen végzett tevékenység, amely a gazdasághoz kapcsolódik – pl. használja a területét, épületeit és gépeit vagy a gazdaságban előállított termékeket – és annak működésére, jövedelmezőségére hatással van. Ha csak a gazdaság munkaereje kerül felhasználásra, az nem minősül gazdasággal összefüggő tevékenységnek. Ha a tevékenység csak eseti jelleggel fordul elő, azt nem szabad figyelembe venni.

Húsfeldolgozás: saját gazdaságban előállított és vásárolt élő állat feldolgozása a gazdaság eszközeivel, berendezéseivel. A gazdaságban végzett disznóvágás is húsfeldolgozásnak minősül.

Tejfeldolgozás: saját gazdaságban előállított és vásárolt tej feldolgozása a gazdaság eszközeivel, berendezéseivel.

Gyümölcs- és zöldségfeldolgozás: saját gazdaságban előállított és vásárolt gyümölcs és zöldség feldolgozása a gazdaság eszközeivel, berendezéseivel. Ide tartozik a gyümölcsborok előállítása is.

Borkészítés, borpalackozás: vásárolt szőlőből és/vagy mustból való borkészítés, illetve saját termelésű és vásárolt szőlőből készített bor palackozása. Ha csak saját szőlőből készít bort palackozás nélkül, azt a soron nem szabad szerepeltetni.

Egyéb élelmiszeripari tevékenység: gabonaőrlés, szeszfőzés, sörgyártás stb.

Takarmánykeverés: a gazdaság által megtermelt és vásárolt szemes termények őrlményéből, fehérjetakarmányokból, illetőleg takarmány-kiegészítők és egyéb takarmány-alapanyagok felhasználásával, feletetésre közvetlenül alkalmas, a haszonállatok tápanyagigényének kielégítésére szolgáló takarmánykeverékek (tápok) előállítása. A saját felhasználásra előállított keverék is ide tartozik, de a saját gabonafélék etetés előtti darálása további komponensek hozzáadása nélkül nem minősül takarmánykeveréknek.

Erdőgazdálkodás: a gazdaság munkaerejét és az általában mezőgazdasági célra használt gépeket, eszközöket is felhasználva végzett erdészeti tevékenység. Ide tartozik a fásítás, erdő felújítás, fakitermelés. A speciális erdészeti gépekkel végzett erdészeti tevékenység nem minősül közvetlenül kapcsolódó nem mezőgazdasági tevékenységnek.

Fafeldolgozás: nyersfa feldolgozása az üzemben (fűrészáru előállítása stb.). A további feldolgozás (pl. a faanyagból történő bútorkészítés) nem tartozik ide, hanem „kézművességnek” tekinthető.

Vendégfogadás, vendéglátás: a falusi turizmussal kapcsolatos valamennyi tevékenység (szállásadás, sport, üdültetéssel kapcsolatos tevékenységek), amelyekhez a gazdaság területét, épületeit vagy egyéb erőforrásait használják.

Egészségügyi, szociális vagy oktatási szolgáltatások nyújtása: amelyhez a gazdaság erőforrásait vagy a gazdaság által előállított termékeket használják fel (pl. terápiás célú gazdálkodás).

Mezőgazdasági szerződéses munka: a mezőgazdasági jellegű szerződéses munka, amely során rendszerint a gazdaság eszközeit használják, pl. mezőgazdasági/környezetvédelmi szolgáltatások, tájkép megőrzése, kertészet.

Nem mezőgazdasági szerződéses munka: a nem mezőgazdasági jellegű szerződéses munka, amely során rendszerint a gazdaság eszközeit használják, pl. hóeltakarítás, vontatás, vízelvezetés.

Megújuló energia-termelés: energia nyerése céljából végzett tevékenység, amely nem hagyományos energiahordozók felhasználásával keletkezik (pl. biogáztermelés, bioüzemanyag, szélturbina stb. alkalmazása). Energia-termelés céljára, másik gazdaságnak eladott nyersanyag nem

tartozik ide. Továbbá nem szabad figyelembe venni a szélmotor felállításához szükséges földterület bérbe adását sem. Ha a megújuló energia-termelés kizárólag háztartási szükségletet állít elő, nem minősül gazdasággal összefüggő tevékenységnek.

Kézművesség: kézműipari tevékenység, pl. kosárfonás, népművészet, faanyagból történő bútorkészítés stb.

Halászat, halgazdálkodás: mesterséges vizeken végzett haltenyésztés. Nem tartozik ide a sport- vagy hobbihorgászat.

Egyéb tevékenység: olyan, a gazdaság által végzett nem mezőgazdasági tevékenység, ami az előző kategóriák egyikébe sem sorolható be. Ide tartozik pl. saját termékek értékesítése, az év egy részében lakókocsi, hajó és egyéb tárgyak tárolására, de a többi időszakban mezőgazdasági célra használt mezőgazdasági épület bérbeadása is.

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

- a táblában a 2019. június 1. - 2020. június 1. időszakban végzett tevékenységekkel kell elszámolni, ha tehát egy tevékenység (pl. fuvarozás) csak véletlenszerűen fordult elő, akkor azt nem kell figyelembe venni;
- a táblában minden olyan tevékenységgel el kell számolni, amely **kapcsolódik a gazdaság erőforrásaihoz** (munkaerő, terület, épületek, gépek stb.), **vagy a gazdaságban megtermelt termékek feldolgozását jelenti;**
- **kötelező kitölteni.**

Ha jelölte, hogy végez takarmánykeverést, kérjük, adja meg a takarmánykeverés jellemzőit! Csak egy válaszlehetőség adható!

E2. Százalékos arány becslése

- a gazdaság egyéb jövedelemszerző tevékenységeiből (lásd E1. tábla) származó bevételét osztani kell a gazdaság összes bevételével, és szorozni 100-zal. Mindkét bevétel tartalmazza a közvetlen támogatásokat (a beruházási támogatásokat nem);
- a gazdasághoz közvetlenül nem kapcsolódó jövedelmek (pl. foglalkoztatásból származó és tőkejövedelem, társadalmi transzferek, illetve az esetenkénti egyéb jövedelemszerző tevékenységek) nem tartoznak ide;
- a táblában a 2019. június 1. - 2020. június 1. időszakban végzett tevékenységekkel kell elszámolni;

E3.1. A gazdálkodás célja

Saját fogyasztás: a gazdaságban termelt termékeknek a gazdálkodó és családja által történő fogyasztása. A háziállatok által fogyasztott növényi termékek (takarmányok) nem számíthatók ide, ugyanakkor (pl. a családtagoknak és rokonoknak) ellenszolgáltatás nélkül átadott/ajándékozott, gazdaságban termelt termékek ide tartoznak.

Kizárólag saját fogyasztásra termel: a megtermelt termékeket a gazdaság nem értékesíti, csak saját fogyasztás céljából végez mezőgazdasági tevékenységet.

A gazdaság csak állati takarmányozásra termel: a megtermelt termékeket a gazdaság nem értékesíti, kizárólag a gazdaságában lévő állatok takarmányozására termel.

Saját felhasználásra és állati takarmányozásra is termel: a megtermelt termékeket a gazdaság nem értékesíti, saját fogyasztás céljából és állati takarmányozásra is termel.

A megtermelt termék(ek) értékesítésre is kerülnek: a gazdaságban megtermelt termékek egy részét vagy egészét értékesítik.

Kizárólag mezőgazdasági szolgáltatást végez: Ha a gazdaság kizárólag mezőgazdasági szolgáltatást végez.

E3.2. A megtermelt termékek értékesítése

A megtermelt termékek több mint fele értékesítésre kerül: a megtermelt termékek értékesítése 51% és 100% közötti.

A megtermelt termékek legfeljebb fele kerül értékesítésre: a megtermelt termékekből a saját fogyasztáson felüli rész értékesítésre kerül. Az értékesítés nem lehet több, mint 50%.

A tábla kitöltés kötelező és csak egy válaszlehetőség adható.

E4. Kompenzációs felár

Kompenzációs felár: a felvásárlási áron felül, de az ellenérték részeként kapott kiegészítés a vissza nem igényelhető áfa kompenzálására.

F. MEZŐGAZDASÁGI MUNKAERŐ

A mezőgazdasági munkaerő kétféle módon kerül összeírásra az Agrárcenzus során.

A legfontosabb alapkérdések minden kérdőíven szerepelnek, ezek az **F1. – F10.** kérdések.

A részletesebb kérdések nem szerepelnek az összes kérdőíven, hanem csak a kérdőívek egy kijelölt részén (az úgynevezett modullal bővített kérdőíveken).

A modulra kijelölt adatszolgáltatóknak, az alapkérdéseken túl, az úgynevezett modulus kérdésekre is válaszolniuk kell. Ezek az az **F11. – F44.** kérdések.

Alapmutatók (F1 – F10)

Ha a gazdaság nem része a munkaerő modul mintájának, akkor csak az **F1. – F10.** kérdések szerepelnek a kérdőíven

F1. A gazdálkodó és a gazdaság irányítója ugyanaz a személy?

Gazdálkodó: az a tulajdonos vagy bérlő, vagy használó, aki a gazdaság működéséért a gazdasági és jogi felelősséget viseli.

A gazdaság irányítója: az a személy, aki a gazdaság rendszeres napi működéséért felelős.

A gazdaság irányítója csak egyetlen személy lehet.

A gazdaság irányítója általában azonos a gazdálkodóval, de a gazdálkodó megbízhat valakit (családtagját vagy nem családtagját), a gazdaság működtetésével.

F2. A gazdaság irányítója a gazdálkodó családtagja?

A következő személyek számítanak a gazdálkodó családtagjának:
Férj, feleség, élettárs, apa, anya, gyermek, unoka, nagyszülő

Ha a gazdaság irányítója távolabbi rokon (például unokatestvér, vej), akkor kérjük, azt jelölje, hogy a gazdaság irányítója nem a gazdálkodó családtagja.

F3. A gazdaság irányítója a gazdálkodó házastársa/élettársa?

Élettársnak a gazdálkodóval házasságszerű kapcsolatban élő személy számít, függetlenül a családi állapotától.

Tehát nem csak a hivatalos élettársi kapcsolatot kell itt figyelembe venni, hanem minden olyan kapcsolatot, ahol a párok együtt élnek.

F4. A gazdaság irányítójának születési éve

F5. A gazdaság irányítójának neme

Férfi vagy nő

F6. A gazdaság irányítója hány napon dolgozott a gazdaságban az elmúlt 12 hónapban (az elmúlt 366 napban)?

Az elmúlt 12 hónapban ledolgozott napok száma: azon napok száma, amelyeken a 2019. június 1. és 2020. június 1. közötti időszakban az irányító mezőgazdasági munkát végzett a gazdaságban. Azokat a napokat nem kell ideszámítani, amikor nem történt mezőgazdasági munkavégzés.

Ha a gazdaság egyéb, nem mezőgazdasági tevékenységet is folytat, akkor ügyelni kell arra, hogy csak azokat a napokat kell figyelembe venni, amikor mezőgazdasági munkavégzés történt.

Mezőgazdasági munkának az alábbiakat tekintjük: a mezőgazdasági termékek termelését, mezőgazdasági szolgáltatás nyújtását, illetve a mezőgazdasághoz szorosan kötődő egyéb tevékenységek összességét.

Például:

- munkavégzés a földeken (szántás, kaszálás, növényvédelem, betakarítás stb.);
- állattartás (takarmány-előkészítés és -szétosztás, fejés, állatgondozás stb.);
- a gazdálkodással kapcsolatos szervezési és irányítási feladatok végzése;
- karbantartó munka (a gazdasághoz tartozó épületeken, gépeken, berendezéseken stb.);
- a gazdaságban végzett munka, amely a mezőgazdasági termelés folytatásaként értelmezhető (pl. a saját előállítású mezőgazdasági termékek tárolása, piacra való előkészítése stb.);
- olyan munka, amely a gazdaság munkaerejének és eszközeinek bevonásával történik (saját előállítású termékek értékesítése, szállítása).

F7. A gazdaság irányítója egy napon átlagosan hány órát töltött munkavégzéssel a gazdaságban?

Az egy napon munkavégzéssel töltött órák átlagos száma: a mezőgazdasági munkavégzéssel töltött napok során, átlagosan hány órát vett igénybe a munkavégzés.

Ha a gazdaság egyéb, nem mezőgazdasági tevékenységet is folytat, akkor ügyelni kell arra, hogy csak azokat az órákat kell figyelembe venni, amikor mezőgazdasági munkavégzés történt.

F8. Melyik évben lett a gazdaság vezetője (irányítója)?

F9. A gazdaság irányítójának legmagasabb mezőgazdasági képzettsége vagy tapasztalata?

Az iskolarendszerben és iskolarendszeren kívül ténylegesen megszerzett legmagasabb mezőgazdasági végzettség, amelynek a szintje lehet:

- **gyakorlati tapasztalat:**
a gazdaságban végzett, többéves gyakorlati munka során szerzett tapasztalat.
- **alapfokú végzettség:**
arany- és ezüstkalászos gazdaképző, vagy egyéb mezőgazdasági tanfolyam.
- **középfokú végzettség:**
az állategészségügyi, állattenyésztő, általános mezőgazdasági, baromfitenyésztő, belovagló, borász, lovastúra-vezető, erdészeti, erdőgazdasági, vadgazdálkodási, mezőgazdasági-gimnáziumi, gyümölcstermesztő kertész, méhészt, mezőgazdasági gépész, növénytermelő-növényvédő gépész, öntözéssel növénytermesztő gépész, sertés-tenyésztő, szarvasmarha-tenyésztő, szőlőtermesztő, zöldségtermelő, mezőgazdasági szakon szerzett érettségi (képesítő) bizonyítvánnyal, illetve szakmunkás-bizonyítvánnyal rendelkezők.
Itt kell jelteni a mezőgazdasági szakmunkásokat, technikusokat, szaktechnikusokat is.
- **felsőfokú:**
mezőgazdasági egyetemi, főiskolai, mezőgazdasági akadémiai, állatorvosi, erdőmérnöki (üzemmérnöki) oklevéllel, diplomával rendelkezők.
A felsőfokú mezőgazdasági technikumot végzeteket is ide kell sorolni.

F10. A gazdaság irányítója részt vett-e a gazdálkodáshoz kapcsolódó szakképzésen az elmúlt 12 hónapban?

Képzési rendszer keretében végzett tanulmányok, amelyeknek fő célja új szakképzettség megszerzése a gazdálkodási tevékenység, vagy a gazdasághoz közvetlenül kapcsolódó tevékenységek fejlesztésére vonatkozóan. A szakképzésre általában szervezett formában, a gazdaságtól jól elkülönülten (például oktatóközpontban) kerül sor.

Modul – mutatók (csak a modulra kijelölt kérdőíveknél) F11 – F44

Ha a gazdálkodó és az irányító ugyanaz a személy, akkor az **F11. – F16.** kérdések nem szerepelnek a kérdőíven.

A gazdálkodóra vonatkozó kérdések (F11.– F19.)

F11. A gazdálkodó születési éve

F12. A gazdálkodó neme

Férfi vagy nő

F13. A gazdálkodó hány napon dolgozott a gazdaságban az elmúlt 12 hónapban (az elmúlt 366 napban)?

Az elmúlt 12 hónapban ledolgozott napok száma: azon napok száma, amelyeken a 2019. június 1. és 2020. június 1. közötti időszakban a gazdálkodó mezőgazdasági munkát végzett a gazdaságban.

Azokat a napokat nem kell ideszámítani, amikor nem történt mezőgazdasági munkavégzés.

Ha a gazdaság egyéb, nem mezőgazdasági tevékenységet is folytat, akkor ügyelni kell arra, hogy csak azokat a napokat kell figyelembe venni, amikor mezőgazdasági munkavégzés történt.

Mezőgazdasági munkának az alábbiakat tekintjük: a mezőgazdasági termékek termelését, mezőgazdasági szolgáltatás nyújtását, illetve a mezőgazdasághoz szorosan kötődő egyéb tevékenységek összességét.

Például:

- munkavégzés a földeken (szántás, kaszálás, növényvédelem, betakarítás stb.);
- állattartás (takarmány-előkészítés és -szétosztás, fejés, állatgondozás stb.);
- a gazdálkodással kapcsolatos szervezési és irányítási feladatok végzése;
- karbantartó munka (a gazdasághoz tartozó épületeken, gépeken, berendezéseken stb.);
- a gazdaságban végzett munka, amely a mezőgazdasági termelés folytatásaként értelmezhető (pl. a saját előállítású mezőgazdasági termékek tárolása, piacra való előkészítése stb.);
- olyan munka, amely a gazdaság munkaerejének és eszközeinek bevonásával történik (saját előállítású termékek értékesítése, szállítása).

F14. A gazdálkodó egy napon átlagosan hány órát töltött munkavégzéssel a gazdaságban?

Az egy napon munkavégzéssel töltött órák átlagos száma: a mezőgazdasági munkavégzéssel töltött napok során, átlagosan hány órát vett igénybe a munkavégzés.

Ha a gazdaság egyéb, nem mezőgazdasági tevékenységet is folytat, akkor ügyelni kell arra, hogy csak azokat az órákat kell figyelembe venni, amikor mezőgazdasági munkavégzés történt.

F15. A gazdálkodó legmagasabb mezőgazdasági képzettsége vagy tapasztalata?

Az iskolarendszerben és iskolarendszeren kívül ténylegesen megszerzett legmagasabb mezőgazdasági végzettség, amelynek a szintje lehet:

- **gyakorlati tapasztalat:**
a gazdaságban végzett, többéves gyakorlati munka során szerzett tapasztalat.
- **alapfokú végzettség:**
az arany- és ezüstkalászos gazdaképző, vagy egyéb mezőgazdasági tanfolyam.
- **középfokú végzettség:**
az állategészségügyi, állattenyésztő, általános mezőgazdasági, baromfitenyésztő, belovagló, borász, lovastúra-vezető, erdészeti, erdőgazdasági, vadgazdálkodási, mezőgazdasági-gimnáziumi, gyümölcsstermesztő kertész, méhészt, mezőgazdasági gépész, növénytermelő-növényvédő gépész, öntözéses növénytermesztő gépész, sertésitenyésztő, szarvasmarhatenyésztő, szőlőtermesztő, zöldségtermelő, mezőgazdasági szakon szerzett érettségi (képesítő) bizonyítvánnyal, illetve szakmunkás-bizonyítvánnyal rendelkezők.
Itt kell jelteni a mezőgazdasági szakmunkásokat, technikusokat, szaktechnikusokat is.
- **felsőfokú:**
mezőgazdasági egyetemi, főiskolai, mezőgazdasági akadémiai, állatorvosi, erdőmérnöki (üzemmérnöki) oklevéllel, diplomával rendelkezik.
A felsőfokú mezőgazdasági technikumot végzeteket is ide kell sorolni.

F16. Hány olyan - 14 éves vagy annál idősebb - személy van a gazdálkodón és az irányítón kívül, aki családtagként részt vesz a gazdaság tevékenységében?

F17. Hány olyan - 14 éves vagy annál idősebb - személy van a gazdálkodón kívül, aki családtagként részt vesz a gazdaság tevékenységében?

Ha a gazdálkodó és az irányító nem ugyanaz a személy, akkor az F17. kérdés nem szerepel a kérdőíven.

F18. Mi a gazdálkodó jövedelmének (pénzbeli vagy természetbeni juttatásainak) a forrása (vagy mik a forrásai)? (több válasz lehetséges)

- **Mezőgazdasági tevékenység a gazdaságban**
A saját gazdaságban, jövedelemszerzési céllal végzett mezőgazdasági tevékenység (A mezőgazdasági tevékenység / munka leírása az F6. és F13. pontoknál található részletesen)
- **Nem mezőgazdasági tevékenység a gazdaságban**
Minden olyan rendszeresen végzett, nem mezőgazdasági tevékenység, amely a gazdasághoz kapcsolódik – pl. használja a területét, épületeit és gépeit vagy a gazdaságban előállított termékeket –, és annak működésére, jövedelmezőségére hatással van.
Ide tartozik többek között a mezőgazdasági termékek feldolgozása (például húsfeldolgozás, tejfeldolgozás, gyümölcs- és zöldségfeldolgozás, borkészítés, borpalackozás), megújuló-energia termelése, fafeldolgozás, falusi turizmus (vendégfogadás, vendéglátás), kézművesség, a gazdaság eszközeivel más gazdaságok számára végzett mezőgazdasági és nem mezőgazdasági munka stb.
- **Gazdaságon kívüli mezőgazdasági tevékenység**
A nem a saját gazdaságban, jövedelemszerzési céllal végzett mezőgazdasági tevékenység.

(A mezőgazdasági tevékenység / munka leírása az F6. és F13. pontoknál található részletesen)

- **Gazdaságon kívüli nem mezőgazdasági tevékenység**

A gazdasághoz közvetlenül nem kapcsolódó, jövedelemszerzési céllal végzett bármilyen foglalkozás. (Például: óvónő, tanár, kereskedelmi-osztályvezető, műszaki ügyintéző, kőműves, könyvelő, rendőr, személygépkocsi-vezető, statisztikus).

- **Egyéb (pl. nyugdíj, anyasági ellátás, álláskeresési járulék)**

Öregségi- vagy rokkantsági-nyugdíj, szociális járadék vagy segély, anyasági ellátás, álláskeresési járulék, hallgatói ösztöndíj stb.

F19. A fentiek közül melyik a főtevékenysége?

A jövedelmet biztosító munkák közül az, amely az elmúlt 12 hónapban az összes munkaidejéből a legtöbbet vette igénybe.

A gazdaságban családtagként mezőgazdasági munkát végző személyekre vonatkozó kérdések (F20–F30)

F20. Milyen rokoni viszonyban van a gazdálkodóval?

F21. Tagja-e a gazdálkodó háztartásának?

A háztartás azoknak az együtt lakó személyeknek a köre, akik közös lakásban laknak, és a létfenntartás (pl. étkezés, napi kiadások) költségeit - legalább részben - közösen viselik.

F22. Fizetett alkalmazott-e a gazdaságban?

A családtag a megelőző 12 hónapban (2019. június 1. és 2020. június 1. között) **mezőgazdasági munkát** végzett, és ezért juttatásban (pénzbeli vagy természetbeni juttatásban) részesült.

A mezőgazdasági tevékenység / munka leírása az F6. és F13. pontoknál található részletesen.

F23. Neme?

Férfi vagy nő

F24. Melyik életkor-kategóriába tartozik?

F25. Legmagasabb mezőgazdasági képzettsége vagy tapasztalata?

A kategóriák részletes leírásai az F15. pontnál található részletesen.

F26. Hány napon dolgozott a gazdaságban az elmúlt 12 hónapban (az elmúlt 366 napban)?

A részletes leírás az F6. pontnál található.

F27. Egy napon átlagosan hány órát töltött munkavégzéssel a gazdaságban?

A részletes leírás az F7. pontnál található.

F28. Mi a családtag jövedelmének (pénzbeli vagy természetbeni juttatásainak) a

forrása (vagy mik a forrásai)? (több válasz lehetséges)

A részletes leírás az F18. pontnál található.

F29. A fentiek közül melyik a főtevékenysége?

A jövedelmet biztosító munkák közül az, amely az elmúlt 12 hónapban az összes munkaidejéből a legtöbbet vette igénybe.

F30. Van-e a gazdaságnak munkavédelmi terve?

A gazdaság kockázatelemzést végzett a munkavégzéssel kapcsolatos veszélyek csökkentése érdekében (biztonság és egészségvédelem), és ennek eredményeképpen készült egy írásos dokumentum.

Például: Munkavédelmi Terv; Üzembiztonsági Terv.

Mezőgazdasági munkát végző alkalmazottakra vonatkozó kérdések (F31–F39)

F31. Foglalkoztat-e a gazdaságban alkalmazottat?

Igen/nem

Minden olyan (nem családtagként foglalkoztatott) személy, aki a megelőző 12 hónapban (2019. június 1. és 2020. június 1. között) **mezőgazdasági munkát** végzett, és ezért juttatásban (pénzbeli vagy természetbeni juttatásban) részesült.

A mezőgazdasági munka leírása az F6. és F13. pontoknál található részletesen

F32. Foglalkoztat-e a gazdaságban állandó alkalmazottat?

Minden olyan (teljes és részmunkaidős) alkalmazott, aki a megelőző 12 hónapban (2019. június 1. és 2020. június 1. között) minden héten rendszeresen **mezőgazdasági munkát** végzett – függetlenül a munkahét hosszától.

Munkavégzésük az alkalmazásuk során tehát rendszeres, nem szezonális jellegű.

Ide tartoznak azok a személyek is, akik az alábbi okok miatt nem tudtak az egész időszakban dolgozni:

- a gazdaságban 12 hónapnál rövidebb ideje dolgozó munkavállaló, vagy aki a felvételt megelőző 12 hónap folyamán munkahelyet változtatott;
- szabadság, betegség, baleset miatti hiányzás vagy halálozás;
- a gazdaság teljes munkabeszűntetése előre nem látható ok miatt (árvíz, tűz stb.).

F33. Állandó alkalmazottak létszáma - munkaidő-kategóriák szerinti bontásban

Munkaidő-kategóriák az alkalmazottak esetében

Alkalmazottak esetében – akár állandó, akár időszakos alkalmazottakról van szó –, az egyes munkaidő-kategóriákba eső (tartozó) munkavállalók létszámát kell beírni (és nem a ledolgozott órák számát).

A táblázat munkaidő – kategóriái munkanapok szerint vannak meghatározva, a nem teljes munkaidőben alkalmazott munkavállalók munkaidejét ezért teljes munkanapokra kell átszámítani.

A gazdaságban ledolgozott munkaidő kiszámításához (munkanapokra átszámításához), és így a kategóriákba soroláshoz az alábbi táblázatok és az azt követő példák nyújtanak segítséget.

Munkaidő-számítási táblázat

- a) A hónap nem minden napján dolgozó munkavállalók esetén:

A táblázat oszlopai a munkavállaló által ledolgozott hónapok számát jelentik.

A táblázat sorai pedig az egy hónapban átlagosan ledolgozott napok számát jelentik.

nap	hónapok											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24
3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36
4	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40	44	48
5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120
15	15	30	45	60	75	90	105	120	135	150	165	180
20	20	40	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240
25	25	50	75	100	125	150	175	200	225	250	275	300
30	30	60	90	120	150	180	210	240	270	300	330	360

Például, ha egy alkalmazott 8 hónapon keresztül, havonta átlagosan 15 napot dolgozott (napi 8 órában), akkor az azt jelenti, hogy az éves munkaideje 120 munkanap volt (lásd a nyilakat).

Ebben az esetben őt a „113–168 nap” munkaidő – kategóriához kell számítani.

b) A nem teljes munkaidőben (nem napi 8 órában) dolgozó munkavállalók esetén:

A táblázat oszlopai a munkavállaló által ledolgozott hónapok számát jelentik.

A táblázat sorai pedig az egy munkanapon átlagosan ledolgozott órák számát jelentik.

óra / munkanap	hónapok											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
0,5	1	2	4	5	6	7	8	9	11	12	13	14
1	2	5	7	9	12	14	16	19	21	23	26	28
2	5	9	14	19	23	28	33	38	42	47	52	56
3	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70	77	84
4	9	19	28	38	47	56	66	75	84	94	103	113
5	12	23	35	47	59	70	82	94	105	117	129	141
6	14	28	42	56	70	84	98	113	127	141	155	169
7	16	33	49	66	82	98	115	131	148	164	180	197
8	19	38	56	75	94	113	131	150	169	188	206	225
10	23	47	70	94	117	141	164	188	211	234	258	281
12	28	56	84	113	141	169	197	225	253	281	309	338

Például, ha egy alkalmazott 6 hónapon keresztül, naponta átlagosan 5 órát dolgozott (minden munkanap), akkor az azt jelenti, hogy az éves munkaideje 70 munkanap volt (lásd a nyilatkat).

Ebben az esetben őt a „**57 - 112 nap**” munkaidő – kategóriához kell számítani.

Ha a mezőgazdasági munkavégzés nem csak munkanapokon történt, akkor ezt az átlagos napi munkaóra számításánál figyelembe kell venni.

c) A hónap nem minden napján és nem teljes munkaidőben dolgozó munkavállalók esetén:

Olyan munkavállalók esetén, akik egyrészt nem teljes munkaidőben (azaz nem napi 8 órában), és nem is minden nap dolgoznak, a ledolgozott napok száma a megfelelő arányosítással számítható ki.

Például, ha egy alkalmazott 8 hónapon keresztül, havonta átlagosan 20 napot dolgozott, napi 4 órában, akkor az ő munkaideje az első táblázat alapján úgy számítható, mintha havonta 10 napot dolgozott volna teljes munkaidőben (8 órában)

Ebben a példában ez azt jelenti, hogy az éves munkaideje 80 munkanap volt.

Ebben az esetben őt a „**57 - 112 nap**” munkaidő – kategóriához kell számítani.

F34. A gazdaság egyéb, nem mezőgazdasági jövedelemszerző tevékenységében részt vevő állandó alkalmazottak száma

A nem mezőgazdasági tevékenységek leírása az F18. pont második alpontjánál található.

Azokat az állandó alkalmazottakat kell figyelembe venni, akik az ott felsorolt tevékenységekben vesznek részt.

Főfoglalkozás

Azokat az állandó alkalmazottakat a Főfoglalkozás sorban kell számba venni, akik által végzett egyéb jövedelemszerző tevékenység több időt igényel, mint a gazdaságban végzett mezőgazdasági munka (alaptevékenység).

Mellékfoglalkozás

Azokat az állandó alkalmazottakat a Mellékfoglalkozás sorban kell számba venni, akik által végzett egyéb jövedelemszerző tevékenység kevesebb időt igényel, mint a gazdaságban végzett mezőgazdasági munka (alaptevékenység).

F35. Vállalt-e foglalkoztatotti létszám növelést a Vidékfejlesztési Program által támogatott pályázat keretében?

F36. Ha igen, akkor az érintett létszám az állandó alkalmazottak között

F37. Foglalkoztat-e a gazdaságban időszakai alkalmazottat?

Az állandó alkalmazottaktól eltérően szezonális munkát (betakarítás, metszés stb.) végeznek a gazdaságban.

F38. Időszakai alkalmazottak létszáma - munkaidő-kategóriák szerinti bontásban

A részletes leírás az F33. pontnál található.

F39. A Vidékfejlesztési Program által támogatott pályázat keretében vállalt foglalkoztatotti létszám növelés által érintett létszám az időszakai alkalmazottak között

A gazdaság által nem közvetlenül foglalkoztatott személyekre vonatkozó kérdések (F40–F41)

F40. Nem a gazdaság közvetlen alkalmazásában álló, fizetett munkaerő létszáma

Olyan **mezőgazdasági munkát** végző személy, akit nem közvetlenül a gazdaság alkalmaz, hanem egy harmadik fél (pl. beszállító) alkalmazottja, vagy önálló vállalkozó. Ide tartoznak azok a személyek is, akik más személy vagy cég megbízásából végeznek munkát a megfigyelt gazdaságban.

F41. Nem a gazdaság közvetlen alkalmazásában álló, fizetett munkaerő által ledolgozott munkanapok száma összesen

A munkanapok kiszámításához segítség az F33. pontnál található.

A rokonok és ismerősök által végzett, a fenti kérdéseknél figyelembe nem vett munkavégzés (F42)

F42. Rokonok és ismerősök által a gazdaságban ledolgozott munkanapok száma

A gazdaság tevékenységében nem alkalmazottként részt vevőkön **kívüli** rokonok, ismerősök által, az összeírást megelőző 12 hónapban végzett, **nem fizetett munkamennyiséget** kell beírni, munkanapban.

Itt csak azon személyek által végzett munkát kell elszámolni, akiket a családi és a fizetett munkaerőnél nem vettünk figyelembe.

Például a szüretelésnél segítő távolabbi rokonok és ismerősök munkáját.

Generációváltás (F43–F44)

F43. Hány évet tervez még a gazdaság vezetésével foglalkozni?

A kérdés mindig a gazdálkodóra értendő, függetlenül attól, hogy a kérdőívet ki tölti ki.

F44. Hogyan képzei el a gazdaság jövőjét?

A kérdés mindig a gazdálkodóra értendő, függetlenül attól, hogy a kérdőívet ki tölti ki.

H. AGRÁRDIGITALIZÁCIÓ

H1.1. Digitális eszközök használata:

Informatikai eszközök (számítógép, telefon, GPS stb.), megoldások, alkalmazások (levelezés, Word, Excel, CRM rendszer stb.), szolgáltatások (e-ügyintézés) használata. Ide tartoznak a következő témakörök: adatkezelés, kommunikáció, automatizáció, robotizáció. A digitális eszközök működésük kapcsán rengeteg adatot állítanak elő, ami az egyes területek működésének részletes megismerését, új szempontok azonosítását teszi elérhetővé.

Lehetséges válaszok soronként:

- igen;
- nem;
- nem, de tervezem.

H1.2. Precíziós gazdálkodás:

A precíziós gazdálkodás fő jellemzője, hogy a gazdálkodás minden szakaszában – adatgyűjtés, adatfeldolgozás, döntéshozatal, beavatkozás – kiemelt szerepet kapnak az infokommunikációs technológiák. Főbb eszközei: adatgyűjtő eszközök (szenzorok), vezeték nélküli adatátvitelre képes (kézi) számítógépek, adattároló eszközök stb. Olyan műszaki, informatikai, információs technológiai és természetstechnológiai alkalmazások összessége, melyek hatékonyabbá teszik a szántóföldi növénytermesztést, valamint a mezőgazdasági gépüzem szervezést. Illetve jelenti egyben azon tevékenységet, melynek során a termelő hely specifikus információk alapján műveli a földjét, adatokat gyűjt a talajról, a munkafolyamatokról, valamint a hozamokról, és ezeket hasznosítja is a következő időszakokban. Azaz hely specifikus adatok alapján megalapozott döntéseket hoz, és a beavatkozásokat is ilyen módon végzi.

Például, talajszkennerrel és talajszenzorokkal végzett kutatások, GPS-vezérelt traktorok, talajtérképeken alapuló precíziós tápanyagellátás, és már a drónok által végzett precíziós növényvédelemhez is adott a fejlesztési háttér.

Lehetséges válaszok soronként:

- igen, saját eszközzel;
- igen, szolgáltatásként veszem igénybe;
- nem;
- még nem, de tervezem.

Döntéstámogató szoftver

Olyan számítógépes program, amely több állandó és változó paraméter együttes figyelemmel kísérésével segíti az egyes gazdálkodással összefüggő folyamatok sikeres tervezését, illetve végrehajtását.

Hozamtérképezés

Az egyes – leginkább – szántóföldi növénykultúrák betakarítását követően keletkezett térkép, amely az egyes hozamadat-intervallumokat színekkel jelölve segíti a különböző terméshozamokat produkáló területek elkülönítését egy-egy nagyobb egységen (pl.: táblán) belül.

Flottakövetés

A flottakövetés műholdas helymeghatározás révén több előnyös tulajdonsággal is bír. Egyrészt vagyonvédelmi funkciója van (pl.: gázolaj illetéktelenek által történő eltulajdonítása ellen alkalmazható), másrészt az erőgépek (traktorok) útvonalának követése révén lehetőséget biztosít a megtett út, a munkaidő/pihenőidő, illetve a tüzelőanyag-fogyasztás ellenőrzésére/optimalizálására, harmadrészt lehetőséget biztosít a munkavégzéssel kapcsolatos állapotjelzők elektronikus bizonylatolására (e-munkanapló).

Sorvezető/automata kormányzás

Controlled Traffic Farming (CTF) - A kifejezés a termelésben részt vevő gépek precíz irányítására utal. Eszköz szinten ez a precíziós működésre képes erőgépekbe szerelt automata navigációs rendszereket, illetve az utólag szerelhető automata/ félautomata kormányzást lehetővé tevő berendezéseket jelenti.

Differenciált munkaműveletek (vetés, tápanyag-kijuttatás, növényvédelem, öntözés)

Variable Rate Application (VRA): Változó mennyiségű (differenciált) kijuttatás. A tábla eltérő adottságú területeinek megfelelően változó mennyiségű vetőmag, műtrágya, növényvédő szer, vagy öntözővíz kijuttatása.

Általános környezeti szenzorok (hőmérséklet, páratartalom, talajnedvesség stb.)

A mezőgazdasági területeken (szántóföld, ültetvény, zárt termesztő-berendezés), vagy állattartó telepeken használt különböző adatgyűjtő egységek.

Növényállapot-felmérés (NDVI, levél-növekedés stb.)

Normalized Difference Vegetation Index (NDVI): Normalizált differenciál vegetációs index. A növényzet állapotának jellemzésére szolgáló mutató, amely szoros összefüggést mutat a növényzet nitrogén-ellátottságával. Értelmezése csakis más tényezők által nem befolyásolt, jó kondíciójú növényállomány esetében lehetséges.

Egyedi (precíziós) takarmányozás

Precision Livestock Farming (PLF): A PLF technológia olyan takarmányozási és menedzsment-rendszert valósít meg, amely a nagy létszámú telepeken is lehetővé teszi az állatok „egyedi takarmányozását” (pl.: a fejt tej mennyiségétől függő kiegészítő abraktakarmány egyedileg történő adagolását), illetve az állategészségügyi problémák korai felismerését és azok hatékony megoldását.

Robotok alkalmazása (gyomirtás, betakarítás, fejés stb.)

Olyan önműködő (autonóm) eszközök alkalmazása a mezőgazdaságban, amelyek alkalmazásával leginkább az élőmunka-igényes folyamatok, illetve a monoton, fizikailag megterhelő munkák kiváltása válik lehetővé. Alkalmazás lehet pl. a napszaktól független – éjszakai – munkavégzés, az idő előrehaladtával nem változó munkaminőség, hosszabb távon az élőmunkánál kedvezőbb, kiszámíthatóbb költségek.

Drónok alkalmazása

Unmanned Aerial Vehicle (UAV): pilóta nélküli légi járművek alkalmazása a mezőgazdasági termelésben. Kialakítása lehet merevszárnyú repülőgép (drón), vagy több rotorral ellátott multikopter. Ön-, vagy távirányítással (leggyakrabban a kettő kombinációjával) üzemeltethetőek. Különböző szenzorokkal (pl.: kamerákkal) felszerelve eredményesen használható a területek állapotának felmérésében (belvíz-borítottság, vadkár-megállapítás stb.).

Menedzsment zónák kialakítása

Egy táblán belül – különböző módszerekkel – olyan egységes kezelést igénylő ún. menedzsment-zónák lehatárolása célszerű, amelyeken belül bizonyos eltérő adottságoknak megfelelően változó mennyiségű vetőmag, műtrágya, növényvédő szer, vagy öntözővíz kijuttatása válik lehetővé. A menedzsmentzónák lehatárolásának módjai a következők lehetnek: a különböző talajadottságok, korábbi hozamterképek, a vegetáció aktuális állapota alapján sokféle módszer alkalmas lehet.

Kijuttatási terv készítése

Variable Rate Technology (VRT): A változó (differenciált) kijuttatási technológia megvalósításának első lépése. A korszerű technológiai megoldások lehetővé teszik a kijuttatott anyagok mennyiségének és/vagy összetételének menet közbeni változtatását. A kijuttatási terv készítése általában a kijuttatást megelőzően (off-line) történik. Például talajvizsgálati adatok felhasználásával makroelem-kijuttatási terv készíthető egy adott területre; segítségével anyagtakarékos nitrogén-, foszfor-, kálium-kijuttatás valósítható meg.

Erőgép

A mezőgazdasági erőgépek csoportjába azok a gépek tartoznak, melyek beépített belsőégésű (vagy újabban elektromos) motorral rendelkeznek, ennek következtében vonóerő kifejtésére, valamint hajtó (működtető) energia szolgáltatására képesek (traktorok).

Munkagép

A mezőgazdasági erőgépekre/ erőgépekhez (traktor) kapcsolt (vontatott, félig függesztett, függesztett) eszközök, amelyek révén az erőgép közvetítésével a hajtómotor mechanikai energiája munkává alakul. A munkagép működéséhez szükséges mozgási energiát az erőgép (traktor) TLT-jének (teljesítményleadó tengelyének) forgó mozgása, illetve nyomatéka is biztosíthatja.

H3. Szaktanácsadó

A 16/2019. (IV. 29.) AM rendeletben (a továbbiakban: Rendelet) meghatározottak szerint szaktanácsadói névjegyzékben szereplő olyan természetes személy, aki az adott Rendelet 1. mellékletében felsorolt tématerületeken belüli szakterületen tanácsadási szolgáltatást folytat.

Hatékony kommunikációs módszerek alkalmazásával segíti a gazdálkodókat az általuk adaptálható legújabb ismeretek megszerzésében. Kapcsolatban áll mindazon információs forrásokkal (kormányzat, gazdaszervezetek, piac, civil szervezetek, oktatóintézmények, pénzintézetek stb.), melyet az ügyfélkörére konvertálva, személyes igényeinek megfelelően továbbít a felhasználók számára.

Több terület is felsorolható az alábbiak közül:

- takarmányozás, takarmány-előállítás;
- precíziós gazdálkodás;
- vízgazdálkodás, öntözésfejlesztés;
- élelmiszer-előállítás, -feldolgozás;
- fenntarthatóság és környezetvédelem;
- növényvédelem és állategészségügy;
- földügyek (Földmérés, területmérés, földvédelem, földminősítés, földforgalom);
- munkavédelem, munkabiztonság;
- támogató adminisztráció (EK benyújtás, Tervkészítés, engedélyezési eljárás, Gazdálkodási napló vezetése);
- pályázatírás, projektmenedzsment;
- pénzügyi és adótanácsadás, támogatás;
- jogi tanácsadás, támogatás;
- minőségmenedzsment.

I. FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉS

A gazdaság földrajzi elhelyezkedése: a gazdaság ott helyezkedik el, ahol a mezőgazdasági termelés egésze vagy nagyobb hányada folyik.

Földterület, vagy épület, építmény azonosítója:

- **MePAR-** (Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer) **blokkazonosító** területalapú támogatásban részesülő gazdálkodók esetében;
- **helyrajzi szám:** ingatlan nyilvántartásban szereplő azonosító (alátörés/alrészlet). Helyrajzi szám szerepeltetése esetén szükséges az irányítószám és településnév megadása is, amely alatt a település hivatalos nevét kell érteni. Így például, ha egy régebben önálló település beolvadt egy másikba, akkor az új, integráló település nevét kell beírni (pl. Szeged és nem Szőreg).

1. Csak a székhelyén végez mezőgazdasági tevékenységet

Amennyiben a gazdálkodó csak a székhelyén végez mezőgazdasági tevékenységet, a fejezet kitöltése véget ért. Ha a székhelyén kívül (is) végez ilyen tevékenységet, kérjük, folytassa a kérdőív kitöltését.

12. Székhelyén kívül (is) végez mezőgazdasági tevékenységet

Ha a gazdálkodó a székhelyén kívül (is) végez mezőgazdasági tevékenységet, a gazdaság földrajzi elhelyezkedését az alábbiak szerint kell meghatározni:

- a földterület, épület vagy építmény azonosítóját kell megadni;
- ha a gazdaság termelése több helyen történik, a legjelentősebbet kiválasztva kell a kért adatokat közölni.

Az, hogy melyik parcella vagy mezőgazdasági rendeltetésű épület, épületcsoport a „**legjelentősebb**”, a gazdálkodó megítélésétől függ, de mindenképpen komplex módon kell értelmezni. A „legjelentősebb”-nek tekinthető az adott gazdaság számára a legnagyobb gazdasági jelentőséggel bíró tevékenység (pl.: árbevétel, érték alapján), ugyanakkor a legnagyobb termelőeszköz-lekötést (földterület-használat, állatállomány stb.) is jelentheti.

- Ha a gazdaság legnagyobb földterülete több fizikai blokkon / helyrajzi számon összefüggően helyezkedik el, akkor csak az egyik – lehetőség szerint a legnagyobb területű – szerepeltetése szükséges.
- Amennyiben a gazdaság földterülete különböző településeken, régiókban helyezkedik el, hasonló elvek szerint kell eljárni.

13. A székhelyén kívül végzett mezőgazdasági tevékenység fontosabb, mint a székhelyén végzett?

Amennyiben a gazdálkodó székhelyén kívül végzett mezőgazdasági tevékenysége fontosabb, mint a székhelyén végzett, jelölje választát 'igen'-nel (abban az esetben, ha a mezőgazdasági termelés a székhelyén és azon kívül is folyik).